

Z zasedanja plenuma Glavnega odbora OF Slovenije

POROČILO O DELU IN NALOGAH OSVOBODILNE FRONTE

člana sekretariata IOOF tov. Marijana Breclja

Na plenarnem sestanku Glavnega odbora OSvobodilne fronte Slovenije je podal poročilo o delu sekretariata in IOOF organizacijski sekretar IOOF dr. Marijan Breclj.

V svojem obširnem poročilu je poudaril v uvodu, da je bila organizacijska problematika podrobno obdelana že na II. kongresu OF, po katerem je moral IOOF izvršiti osnovne sklepe kongresa. Posebno važna pa je bila doba po zgodovinskem kongresu KPJ, po katerem je bilo treba pregledati organizacijo OF v njenem vrhu, in Izvršnem odboru, kajti praksa prejšnjih let je pokazala, da se je IOOF premalo konkretno bavil s tistimi vprašanji, ki ne zahtevajo samo neke propagandno-politične prijeme, nego tudi konkretnih organizacijskih oblik, da moremo in smemo govoriti o uspehih našega obsega dela.

Danes ima IO svoje osnovne organe, s katerimi sprovaja občo politiko in izvršuje svoje osnovne naloge. To je kmečki svet s svojo kmečko komisijo, to je gospodarska komisija, uprava za gradnjo združnih domov, Ljudsko-prosvetni svet in Socialni fond. V sekretariatu IO je organizirano delo v več oddelkih. Organizacijsko-kadrovski oddelki vodi kadrovsko politiko, statistiko in evidenco, vzdržuje stike z vsemi društvi, rešuje pritožbe in vodi notranjo administracijo. Komisija za agitacijo in tisk izvršuje naloge s področja propagandno-agitacijskega dela. Posebni oddelki, ki dobiva sprito sedanje situacije se poseben pomen, je oddelki za obsejna vprašanja.

Nadaljnji oddelki sekretariata IO je gospodarska uprava, kateri je poverjeno vodstvo gospodarskih ustanov IO. Od časa kongresa do danes je bil storjen v organizaciji IO značilen korak naprej.

V tej dobi, je nadaljeval tov. dr. M. Breclj, beležimo lahko tudi organizacijske uspehe pri naših okrajnih IO. Moramo pa ugotoviti, da so naše osnovne enote, to so vaški odbori in sedaj na novo ustanovljeni krajevni odbori v svoji organizaciji še šibki in da je ravno sedaj pred nami doba, v kateri bomo morali pospevati intenzivno skrb organizacijskega dvigu in organizacijski izpopolnitvi teh naših osnovnih organizacij. Na osnovi sklepov plenuma LFJ smo pristopili v drugem polletju letošnjega leta k organizaciji krajevnih odborov OF, ki koordinirajo delo vaških odborov Ljudske fronte na področju posameznih KLO in katerih osnovna naloga je, da kot frontovske organizacije v celoti nudijo pomoč našim oblastem in KLO.

Nato je govornik navedel statistične podatke, ki kažejo sledečo sliko. OSvobodilna fronta šteje sedaj 617.562 članov. Od januarja 1948 beleži do konca septembra porast za 23.231 članov. Članstvo OF je povezano v 33 mestnih odborih, 10 raionskih, 181 terenskih, 27 okrajnih in v 2901 vaškem odboru. Do konca septembra je bilo formiranih 225 krajevnih odborov in se akcija za organizacijo teh enitic nadaljuje ter bo v kratkem zaključena.

Socialni sestav članstva v prvem polletju letošnjega leta kaže sledečo sliko: 24,1% delavcev, 48,8% kmetov, 27,1% intelektualcev. V odbori Fronte je 44% delavcev, 37% kmetov in 19% intelektualcev. Od tega je 20% žensk.

Članarina, pobrana za 8 mesecev letošnjega leta, znaša 13.446.000 din. Do sedaj je plačala članarina 54% članov. V primeri z lanskim letom se je znesek članarine dvignil, vendar le na račun višjega mesečnega prispevka, ne pa na račun večjega števila plačujočih.

Socialni fond, pobran v prvem polletju letošnjega leta znaša 6.143.000 din. Ta znesek je vplačalo 95.959 članov OF. Največji odstotek članarine in prispevka za Socialni fond se pobere v industrijskih centrih in mestih. V splošnem kažejo ti osnovni statistični podatki porast OF v letu 1948 napram lanskemu letu, tako številčno kakor v pogledu materialne krepiteve OF, kakor tudi v povečanju politične trdnosti v njenih odborih.

Tov. Breclj je nato nadaljeval: V pogledu sistema dela je stala v teh mesecih pred IO naloga, da pristopi k sistematičnemu delu v organizacijah OF. Dosedanja praksa, predvsem pa praksa do II. kongresa, ko so odbori OF nesistematično in nenačrtno, bi rekli samo stematično reševali naloge OF, se je pokazala slabo in je marsikje organizacija OF ohromila. Zato si je IO v letošnjem letu postavil kot eno glavnih nalog, da uvede sistem dela v naše frontne organizacije. Za podlago tega sistema dela smo uvedli polletni plan OF z namenom, da izkušnje tega polleta ustvarijo podlago, da lahko pristopimo leta 1949 res k načrtnemu delu in to na osnovi plana, ki naj zraste iz osnovnih organizacij na vrh in ki naj ga Glavni odbor OF in njegov IO sprejme kot letni delovni plan za leto 1949.

Za letošnji polletni plan smo postavili tri osnovne naloge: politično, organizacijsko ter kadrovsko in kot posebno

nalogo zadružne domove. Pogostejši stiki z našimi organizacijskimi sekretarji, konferenice in tečaji so brez dvoma delo v naših okrajnih organizacijah OF pomaknili naprej in moramo ugotoviti, da so dani pogoji, da v naše okrajne organizacije vnesemo v resnici mnogo bolj sistematični način dela kot do sedaj.

Drugi prijem, s katerim je IO hotel poglobiti organizacijsko delo naših organizacij, je osnivanje instruktorskih ekip IO, katerih naloga je neposredna pomoč okrajem s tem, da gredo na teren, da se na terenu daj časa zadržujejo in da jih na osnovi pregleda stanja v posameznih okrajih okrepijo skupno z odgovornimi okrajnimi odbori. Do sedaj je izvršil IO pregled šestih okrajev, in sicer: Radgona, Gorica, Ljubljana-okolica, Jesenice, Mozirje in Dravograd. Do konca leta se bo izvršil na ta način pregled vseh okrajnih odborov.

V letošnjem letu je bil poživljen tudi »Organizacijski vestnik«, ki je priročnik aktivu OF za izvrševanje danih nalog. »Slovenski poročevalec« je v zadnjem času začel priobčevati konkretna obvestila organizacijam OF za izvrševanje konkretnih nalog.

Uvedba rednih sestankov okrajnih sekretarjev in tečajev za odbornike in aktiviste OF se je pokazala kot nujno potrebno sredstvo za usposobitev okrajnih funkcionarjev.

V svojem nadaljnjem poročilu je tov. dr. Marijan Breclj poudaril, da je posebno pozornost posvečal IO organizaciji na vasi. Tu čaka brez dvoma organizacija OF še dosti večje in intenzivnejše delo. Akcija za organizacijo borcev za večji hektarski donos je že rodila uspeh. Borcev za hektarski donos imamo na terenu že nad 800, Okrajni kmetijski sveti kot organi okrajnih odborov OF so že postali tisti iz ljudstva nastali organi, ki pomagajo na vasi izvrševati našo splošno gospodarsko politiko. Vsekakor bo treba oboje, borca za hektarski donos in okrajne kmečke svete še v večji meri aktivizirati zlasti sedaj in v prihodnjem letu, ker so prav ti okrajni kmečki sveti kot neposredni organi okrajnih organizacij OF tisti najbolj konkretni organi, ki bodo nudili pomoč pri izvajanju gospodarske politike na vasi.

Ljudsko prosvetno delo je v letošnjem letu bilo zelo razgibano in so narasle tako ljudskoprosvetne organizacije, kakor tudi njihova delavnost. Okrog 800 gledaliških družin je dalo v letošnjem letu že 2051 predstav. Organiziranih je 219 moških pevskih zborov, 320 mešanih, 89 ženskih, 192 mladinskih pevskih zborov, 70 salonskih orkestror, 25 harmonikarskih zborov, 36 tamburških zborov, 108 godb na pihala itd. Ti podatki kažejo, da je ljudskoprosvetno delo v letošnjem letu napravilo korak naprej in je dana osnova za razvoj ljudskoprosvetnega dela v bodočem letu.

Kar zadeva stike in sodelovanje OF z LFJ, je v letošnjem letu zaznamovati dosti boljše in konkretnije stike in sicer na ta način, da je IOOF poslal tovariše v Beograd, da se seznanijo z organizacijsko problematiko LFJ, IO LFJ pa je poslal svoje tovariše v Slovenijo, kjer so se nudili dalje časa in se seznanili s problematiko OF.

Tov. dr. Breclj je nadaljeval: Če razširimo delo naših frontnih organizacij v preteklih mesecih, moramo na splošno ugotoviti, da gre za močan prehod iz zgolj propagandno-političnega dela na konkretno delo, tako v pogledu utrjevanja ljudske oblasti in našega gospodarstva kakor v pogledu intenzivnejšega idejno-političnega dela. Seveda je situacija v posameznih okrajih različna in če govorimo o uspehih in napakah, ne velja to za noben okraj enako. Položaj je v naših okrajnih odborih precej različen. Temu je razlog deloma različen razvoj med narodnoosvobodilno borbo in pred vojno, deloma pa vprašanje delavnosti, sposobnosti in agilitate naših odborov. Primorski je treba iz razlogov, ki jih je omenil tov. Kraigher v političnem referatu in iz razlogov konkretne krepitve naše OF, nuditi več pomoči. Primorska je brez dvoma v političnem pogledu na visoki stopnji in razvija visoko politično delavnost, je pa v pogledu te konkretne pomoči pri organiziranju ljudske oblasti in izvajanja gospodarskih nalog še šibkejša. So tudi gotovi predeli na Štajerskem kot n. pr. mozirski okraj, ki bo zahteval intenzivnejšo pozornost in več pomoči.

Kot osnovno politično nalogo je naš IO izvršil dvoje: Predvsem je bilo treba poglobiti naše ideološko politično delo v zvezi s kominformosko gonjo proti nam, predvsem pa v zvezi in na osnovi rezultatov V. kongresa KPJ. Ugotoviti moramo, da je mogoče bolj kakor kdajkoli prej ideološko politično delo zajelo članstvo OF, da so bila številna predavanja zelo dobro obiskana in da je naš človek sploh v tem pogledu pokazal veliko zanimanja. Potrebno je samo, da se bomo z organizacijskimi prijemi še bolj približali

temu delu, da bomo z različnimi pestrimi oblikami to osnovno nalogo boljše izpolnjevali.

Tovariši Breclj je nato poročal o konkretnih političnih akcijah, ki so bile izvedene v tej dobi. Preko organizacije OF je bilo članstvo široko seznanjeno s sklepi II. kongresa. Pri tem so sodelovali aktivisti iz centra, ki so obiskovali okrajne odbore, kjer so imeli konferenice, prisostvovali plenumom OF in imeli predavanja. Druga politična akcija, ki jo je organiziral in izvršil IO, je bila ob priliki druge nacionalizacije in pri organizaciji naše socialistične trgovine. Ta akcija je na eni strani rodila znatne politične uspehe in je tudi to ena izmed tistih nalog, v katerih je Fronta dala konkretno pomoč pri izvrševanju konkretnih gospodarskih nalog. S tem je dokazala, da je sposobna dejansko poseči v neposredno izvajanje nalog, ki imajo politično ekonomski značaj. Ravno pri izvrševanju te politične naloge pa se je ponekod pojavljalo oportunistično gledanje s premahnim razumevanjem osnovne teh političnih in gospodarskih akcij, s premahnim upoštevanjem tiste nujno potrebne diferenciacije, ki jo mora vršiti naša Fronta na vasi v smislu programa OF in KP. Tretja akcija je bila v zvezi s procesi proti izdajalcem, špijonom in ovaduhom, predvsem proces proti Diehlu, Oswaldu itd. Poročila so takrat pokazala, da je pravilno politično prikazovanje teh procesov se holj utrdilo pri članstvu OF zaupanje v partijsko vodstvo, v vodstvo OF in njen program. Takrat se je vršil tudi kongres Zveze borcev. Ta organizacija je v začetku pokazala nekoliko ozko in sektaško pojmovanje nalog in pomena Zveze borcev. V svoje vrste je vključevala v prvi dobi veliko premalo ljudi. Prav kongres Zveze borcev z osnovnimi referati in sklepi pa je pokazal naloge te organizacije in sedaj lahko ugotovimo, da se je njeno delo razširilo in bolje vrši svoje naloge. Vendar je njena aktivnost še premajhna in bo tudi tu dolžnost IO, da bo nudil organizaciji Zveze borcev več pomoči. Ob resoluciji Informbiroja in klevetah proti naši Partiji in državi so odbori OSvobodilne fronte široko diskutirali. Sleherna organizacija brez razlike pa je izrazila pri tej priliki zaupanje našemu partijskemu in državnemu vodstvu ter ogorčeno odklanjala krivične in nesmiselne napade.

Tovariši Breclj je nato poročal o politični pomoči IOOF-a Slovincem v Trstu, Gorici in na Koroškem. Poleg tega je sekretariat dal pobudo in stopil v stike s tistimi društvi, ki imajo značaj politične pomoči Slovincem izven naših meja, to je predvsem Zveza koroških borcev in CMD. Na pobudo IO se je Zveza koroških borcev priključila Zvezi borcev in tvori z njo celoto kot posebna organizacija. CMD je prav tako na pobudo IO spremenila svoja pravila in prilagodila svoje delo današnjim potrebam.

Tovariši Breclj je nato dejal: »Drugi del osnovnih nalog, ki jih mora Fronta vršiti, je na gospodarskem področju. Slo je za popularizacijo in organizacijsko pomoč pri izvrševanju plana ter dnevnih nalog naših organizacij. Na drugi strani je šlo predvsem v letošnjem letu in še zmeraj gre za pomoč pri organizaciji trgovine, prehrane in preskrbe, pri gozdarstvu, pri gradbenih nalogah itd. S popularizacijo in neposredno pomočjo pri izvrševanju vseh nalog s strani oblastnih organov je Fronta prispevala svoj delež. To dokazujejo že samo podatki o prostovoljnem delu. Dosej imamo opravljenih v letošnjem letu 12 milijonov prostovoljnih delovnih ur, ki so jih izvršili člani Fronte. Tu niso vračunane mladinske in sindikalne akcije, marveč samo akcije OF. S tem delom je bila ustvarjena vrednost približno 100 milijonov dinarjev. Delo se vrši s frontnimi brigadami. Mi imamo na vseh polumladinskih in drugih brigad 425 kmečkih vaških brigad, ki vključujejo preko 50.000 članov. To je v primeri z veliko aktivnostjo v industrijskih središčih in v mestih seveda malo in bo treba stanje v tem pogledu izboljšati. Prav v zadnjem času smo pristopili k organiziranju posebnih delovnih brigad OF, ki imajo značaj trajnejših brigad za delo po eden do dveh mesecev in ki so za svoje delo plačani. Slo je za to, da sprito težav pri mobilizaciji delovne sile za izpolnjevanje gospodarskih nalog najdemo vse mogoče oblike, da lahko predvsem v jesenskem in zimskem času izkoristimo delovno silo, ki bi sicer ostala na vaseh neizkoriščena. Ta akcija je kot rečeno s strani Izvršnega odbora in naših okrajnih odborov že pokrenjena in ji je treba posvetiti prav posebno skrb. Gre za to, da čimprej dobimo delovno silo za naša gradbišča, za gozdarstvo in druge gospodarske

IZ DANAŠNJE ŠTEVILKE:

Z zasedanja plenuma Glavnega odbora OF Slovenije
Okrajna partijska konferenca v Trbovljah
Izboljšajmo odkup sadja
Ob začetku nove koncertne sezone,
Francoska vlada hoče v krvi zadušiti stavko rudarjev

Maršal Tito je sprejel delegate II. kongresa vojnih vojaških invalidov

Drage goste je imel maršal Tito v torek zvečer. Okrog 600 invalidov, ki so dva dni sodelovali kot delegati na svojem kongresu v Beogradu, je prišlo v torek okrog 8. zvečer na maršalovo povabilo v Stari dvor, kjer so bili njegovi gostje. Bili so njegovi vojni tovariši iz narodnoosvobodilne vojne. Z njimi je prišlo tudi nekaj starejših tovarišev iz prve svetovne vojne ter mater borcev, ki so žrtvovali svoja življenja v veliki borbi svojega ljudstva za svobodo, za novo, socialistično Jugoslavijo.

Maršal Tito jih je sprejel prisrčno kot njihov tovariš. Bili so srečni, da ga vidijo, da mu lahko bratsko stisnejo roko in se pomenijo z njim, svojim komandantom v vojni in voditeljem v sedanji borbi za zgraditev socializma, v mirnem času. Radost sprito tega sestanka je odsevala tako z maršalovega kakor tudi z obrazov njegovih gostov. Zato to ni bil navaden uradni sprejem. Sprejem se je spremenil v sijajno manifestacijo vdanosti invalidov svojemu voditelju in učitelju, Komunistični partiji in novi Jugoslaviji.

Pri vstopu v vestibul je maršal sprejel svoje goste in vsakega posebej prisrčno pozdravil. Z maršalom so bili člani Politburoja Centralnega komiteja Komunistične partije Jugoslavije in predstavniki Jugoslovanske armade.

Vestibul in slavnostna dvorana Starega dvora sta bila premajhna, da bi sprejela vse delegate. Zato so se mudili delegati med sprejemom v raznih prostorih, maršal je hodil od enega do drugega. Kadarkoli se je pojavil pri tej ali oni skupini, so ga sprejeli z burnimi ovacijami. Nazdravljajoč jim je v odgovoru na pozdrave spregovoril nekaj prisrčnih besed.

»Dvigam to čašo za vas, za najboljšo med najboljšimi, za vas, ki ste dali svoje

zdravje in svojo kri za uresničenje bratstva in enotnosti, za uresničenje nove, socialistične Jugoslavije.«

Tako je nazdravil maršal svojim gostom, le-ti pa so sprejeli njegov pozdrav z burnim vzklikanjem »Mi smo Titovi — Tito je naš!«

»Vi ste se herojsko borili med vojno za svobodo naših narodov«, je rekel dalje maršal. »Zdaj se borite po svojih močeh za zgraditev socializma.«

Pozdravljam vas v imenu Komunistične partije Jugoslavije. Komunistična partija Jugoslavije ne bo nikoli pozabila vas in vaših žrtev. Vedno bo skrbelo za vas.« Ko je maršal omenil Komunistično partijo Jugoslavije, so delegati navdušeno sprejeli njegove besede in vzklíkali: »Tito—Partija! Tito—Armada! Tito—Stalin! Beograd—Moskva!«

Dolgo so trajale manifestacije, a maršal kot gostitelj je sam sodeloval v njih skupaj s svojimi gosti. Potem so zaplesali v vestibulu veliko kozarško kolo. Bil je ganljiv prizor: vojni invalidi, ki so izgubili v osvobodilni vojni ta roko, oni nogo, tretji oko ali utrpeli težke kontuzije, so plesali v kolu in prepevali. Kakor nekoč med vojno, tako je odmevala po vestibulu krajišniška melodija narodne pri-sege:

»Druže Tito, mi Ti se kunemo da sa Tvojega puta ne skrenemo«

S sprejema so se delegati razšli navdušeni, da so lahko pozdravili svojega vrhovnega komandanta med vojno, srečni, da bodo lahko po vrnitvi domov sporočili njegove pozdrave vsem invalidom, njegovo priznanje invalidom za sodelovanje v borbi za zgraditev socializma in njegovo prepričanje, da bodo invalidi tudi v bodoče z vsemi razpoložljivimi sili sodelovali v naši veljudski borbi za uresničenje boljše bodočnosti.

NOVA ŽELEZNIŠKA PROGA TUZLA—NOVA KREKA SLAVNOSTNO IZROČENA PROMETU

Tuzla, 20. oktobra

Na železniški postaji v Tuzli je v nedeljo, 17. oktobra, 15.000 meščanom Tuzle in okolice slavnostno sprejelo prvi vlak na novo zgrajeni normalnotirni progi Nova Kreka—Tuzla.

Slavnostnemu sprejemu je prisostvoval tudi minister za promet FLRJ Todor Vujanović, ki je imel na mitingu krajši govor.

Predsednik mestnega ljudskega odbora Tuzle Asim Mujkić je govoril o uspehih dela na tej progi. 4600 m dolgo progo so začeli graditi v avgustu. Na progi so trije veliki objekti in most čez reko Jale.

Betoniranje se je začelo 4. oktobra, 17. oktobra pa je bil most že povsem dograjen. Prvikrat so na takšnem objektu preizkusili novo vrsto cimenta, ki so ga začeli izdelovati v naši državi. Betoniranje mostu so prisostvovali naši najuglednejši strokovnjaki, ki so na mestu opazovali proces dela samega.

Pri graditvi te proge so prispevali člani Ljudske fronte 100.743 ur prostovoljnega dela v vrednosti nad 1 milijon dinar-

jev. Pri gradnji proge je sodelovalo tudi 35 sindikalnih podružnic s 5388 člani, ki so delali 16.836 ur. Progo so pomagale graditi tudi enote tuzlanske garnizije, ki so delale 18.197 ur.

Z mitinga so poslali brzojavku maršalu Titu in deželnemu odboru Ljudske fronte Bosne in Hercegovine. Brzojavka maršalu Titu se glasi:

»Dragi nas tovariši Tito! Na dan dograditve in izročitve prometno normalnotirne proge Nova Kreka—Tuzla, ki jo je gradilo ljudstvo našega mesta, Ti pošljemo prisrčne pozdrave. Zavedajoč se naših obveznosti pri graditvi socializma v naši državi, smo izpolnili to nalogo v določenem roku. Danes Ti, dragi naš tovariši Tito, slavnostno obljubljamo, da bomo prav tako in s še večjo vztrajnostjo in v poletem delali tudi za izpolnitev tekočih nalog petletnega plana in socialistične graditve, ki nam jih postavljata naša Partija in naš Centralni komite s Teboj na čelu.«

Naj živi voditelj in učitelj naših narodov, maršal Jugoslavije Josip Broz-Tito!

panoge. Zato je Izvršni odbor pristopil k sistematični organizaciji prostovoljnega dela s tem, da bo dajal stalno formiranim brigadam tudi legitimacije, znake, zastave, posebna imena itd.

Druga osnovna naloga, ki jo je v letošnjem letu sprejela OF nase, je gradnja združnih domov. S strani Fronte je bila sprejeta obveznost za zgraditev 529 domov. Do konca septembra je bilo zgrajenih 148 združnih domov. Zida se 159 domov, temelji se kopoljejo in organizirajo gradbišča za 122 združnih domov in je zanje že pripravljeno material, za 100 združnih domov pa se šele vršijo pripravljala dela in zbira material. Po nepopolnih podatkih je bilo opravljenih 4 milijone ur prostovoljnega dela, to je okrog 40 odstotkov predvidenega dela za celoletno obveznost. Če govorimo o uspehih te akcije, moramo na eni strani priznati uspeh zlasti v prvem polletju letošnjega leta. Treba pa je govoriti tudi o slabostih, ki se kažejo v tem, da so organizacije OF politično premalo pripravile te akcije in da so premalo konkretno vezale to akcijo z našo splošno in posebno z gospodarsko problematiko. V tem pogledu mora naša centralna uprava in okrajne uprave posvetiti več pažnje, in da bodo odbori OF postali tam, kjer to še ni, resnično vodilni organi za izvajanje teh nalog, odnosno, da bodo te organe poživili.

Ce z ozirom na sedanje stanje in potrebe, ki so, govorimo o konkretnih in neposrednih nalogah, predlaga Izvršni odbor Glavnemu odboru v odobravitve sledeče naloge kot neposredne naloge za dobo, ki je pred nami: 1. treba je razviti in izpopolniti ideološko politično delo ter mu dati konkretne organizacijske oblike, tako z organiziranjem študija in predavanj, kakor s posebno tiskovno aktivnostjo; 2. kot politično nalogo smatramo, da je dolžnost OF, da seznanj svoje član-

stvo s pomenom II. kongresa KPS, ki bo novembra meseca; 3. treba je politično utrditi odbore OF v smeri idejno politične poglobitve in nujno potrebne diferenciacije predvsem na vasi; 4. potrebno bo organizacijsko izpopolniti okrajne odbore in jim zagotoviti možnost, da bodo neposredni pomočniki pri organiziranju naših vaških in krajevnih odborov; 5. kot novo organizacijsko obliko v strukturi OF je treba utrditi in okrepiti na novo organizirane krajevne odbore OF; 6. treba je kot posebno nalogo izvršiti mobilizacijo in poglobitev dela naših okrajnih kmečkih svetov, ker preko njih smatramo, da je mogoče najkonkretnije in najbolj efektno pristopiti k delu na vasi; 7. z organizacijskimi merami bo treba zagotoviti v odborih OF pomoč in kontrolo državnim organom v pogledu prehrane in preskrbe ter v pogledu razvoja državne in zadružne trgovske mreže. To je na gospodarskem področju brez dvoma ena osnovnih nalog, ki jo morajo sprejeti organizacije OF in je to tudi taka naloga, ki jo lahko OF vrši in v znatni meri pomaga pri izboljšanju organizacije preskrbe in prehrane. Nadalje je treba pospešiti organizacijo naših delovnih brigad, s katerimi bomo lahko izpolnili planske naloge, ki jih imamo v gospodarstvu za leto 1948.

Zlasti v pogledu preskrbe naših ljudi je treba podkrepiti in pospešiti akcijo za oskrbo mest in industrijskih središč z gorivom. Mislim, da je tudi ta stvar toliko zrela, da lahko Glavni odbor sprejme sklep, da pridemo v letu 1949. na plansko delo OF in da naročimo našim organizacijam, da prično pripravljati plan za leto 1949., in sicer tako, da v vsaki osnovni organizaciji planirajo svoje naloge, okrajni odbori jih združijo in jih nato Izvršni odbor odnosno Glavni odbor OF potrdi in sprejme kot splošni delovni plan OF.«

Po prvem mesecu zasedanja Generalne skupščine OZNI

Dosedanje delo Generalne skupščine Organizacije združenih narodov, ki končuje danes prvi mesec svojega sedanjega zasedanja, je dobilo značaj odločne boje demokratičnih sil proti poskusom imperialistov z ameriški na čelu, da bi OZN uporabili kot orodje svojih imperialističnih akcij proti miru in varnosti narodov. Na zasedanju sta se jasno izrazili dve smeri v mednarodnih odnosih: prva, ki jo vzdržujejo ZDA s svojimi »zavezniki« in hoče odstraniti to organizacijo kot učinkovito orodje mednarodnega sodelovanja ter jo spremeniti v svoje orodje, ter druga, ki jo branijo Sovjetska zveza, Jugoslavija in druge države ljudske demokracije in ki se bori za ohranitev miru in preprečitev vojne, za to, da bi se dvignil ugled OZN in okreplila njena vloga pri utrjevanju miru in krepitvi mednarodnih odnosov.

Prva je izraz nakan ameriških monopolistov, da bi si podredili svet in jim je pri tem OZN ovira za uresničevanje teh ciljev. Zato se imperialistični predstavniki na zasedanju krčevito upirajo poslednji politiki kolektivne varnosti, dosledni miru z zmanjšanjem oborožitve in prepovedjo atomskega orožja, politiki, ki naj dvigne ugled OZN in zagotovi vsemu človeštvu mir in sodelovanje.

Druga smer pa izraža težnje vsega naprednega človeštva. To je politika krepitve mednarodnega sodelovanja in obrambe miru, politika, ki je zvesta načelom OZN in se bori proti vsakršni reviziji Ustanovne listine in vsem poskusom ogrožanja neodvisnosti in varnosti narodov. Tako resnično demokratično politiko zahtevajo milijonske množice vsega sveta. Zahtevajo jo narodi, ki so se osvobodili fašističnih okupatorjev in si danes gradijo svoja boljše življenja, prav tako pa jo tudi zahtevajo delovne množice v kapitalističnih državah, ki morajo na lastnih ramenih nositi bremena oboroževanja, ki ga terjajo imperialistični načrti za gospostvom v svetu.

Ko demokratične in protimperialistične sile odločno branijo politiko miru in mednarodnega sodelovanja, hkrati razkrinkujejo nakan ameriških imperialistov in jih še bolj razgaljajo v obeh svetovnih javnosti. Predstavniki imperialističnih držav na zasedanju ne nastopajo sicer odkrito s svojimi nameni in naklepi proti miru, marveč skušajo svoje napade proti mednarodnemu sodelovanju in varnosti narodov zakrpati za demokratičnimi frazami. Jasno pa je, da se zvestoba in iskrenost načelom miru in sodelovanju ne preizkušajo na praznih besedah, temveč na dejanjih.

Tak preizkusni kamen, kjer je moral vsakdo pokazati svoje pravo lice, so bili predlogi sovjetske delegacije za zmanjšanje oborožitve in prepoved atomskega orožja. »Sprejeti te predloge bi pomenilo — kakor je poudaril naš jugoslovanski delegat, Edvard Kardelj, ko je podprl sovjetski predlog — bistveno pripomoči k temu, da bi ljudske množice osvobodili strahu pred vojno, da bi odstranili vojne grožnje kot metodo mednarodne politike in bi ustvarili ozračje, v katerem bi lahko sporazumno reševali nujna mednarodna vprašanja.«

V tem je tudi odgovor, zakaj se imperialistični zagovorniki krčevito upirajo predlogom sovjetske delegacije. Tisti, ki gradijo svoje zaslužnevalne načrte na zastraševanju in vojnem hujskaštvu, ne morejo biti resnični zagovorniki miru in mednarodnega sodelovanja, ne morejo zaradi tega tudi težiti za splošnim zmanjšanjem oborožitve.

Pomen borbe, ki jo napredne sile bojujejo na zasedanju generalne skupščine OZN, je predvsem v tem, da se na vprašanjih, ki so življenjskega pomena za vsakega preprostega človeka v svetu, razkrinkujejo zaslužnevalni nameni imperialistov. Hkrati ko delegacije Sovjetske zveze, Jugoslavije in ostalih ljudsko-demokratičnih držav razkrinkujejo imperialistične namene tudi na drugih vpra-

šanjih, utrjujejo v milijonskih množicah vsega sveta idejo trdnega miru in mednarodnega sodelovanja. Na teh osnovnih vprašanjih, ki so preizkusni kamen demokracije in miroljubnosti, kažejo, kdo se bori za interese vsega človeštva in kdo je sovražnik njegovega napredka. Jasno pa je tudi, da se prav zaradi tega še bolj zmanjšujejo možnosti imperialistov, da bi zaneli novo svetovno vojno.

Odločno podporo predlogom Sovjetske zveze in sploh vsej protimperialistični borbi na zasedanju daje jugoslovanska delegacija s tovarišem Edvardom Kardeljem na čelu. Ze takoj v začetku zasedanja je delegacija FLRJ odločno podprla sovjetske predloge, ki so stremeli za tem, da se vsa vprašanja na zasedanju rešujejo na pravičen, demokratičen način, ki je edini v interesu miru in mednarodnega sodelovanja. Skupno z delegacijami Sovjetske zveze in ljudsko-demokratičnih držav se je borila proti poskusom, da bi se generalna skupščina in njeni komiteji spremenili v »glasovalni stroj« in organizacija Združenih narodov pretvorila v orodje imperialističnih načrtov Združenih držav Amerike.

Velika moralnopolitična podpora sovjetskemu predlogom za zmanjšanje oborožitve in prepoved atomskega orožja pa sta člasi govora tovariša Edvarda Kardelja na zasedanju generalne skupščine in v komiteju št. 1. Tovariš Kardelj ni samo osvetlil vrsto mednarodnih vprašanj, ki razkrinkujejo zaslužnevalno politiko ameriških imperialistov, temveč je zlasti poudaril, da edino sprejetje sovjetskih predlogov lahko v popolnosti zagotovi miroljubno mednarodno sodelovanje in prispeva k udržitvi miru.

»Edina realna pol, ki vodi ob pogojih današnjega sveta k temu cilju — je dejal tovariš Kardelj — je prepoved atomskega orožja, uničenje atomskih bomb, nadzorstvo nad atomsko energijo ter splošno zmanjšanje oboroževanja.«

Jugoslovanska delegacija, ki izraža težnje naših narodov, ni nekaj novega v politiki naše države in naše Partije. Tako stališče so vsi naši predstavniki in vsa naša Partija zagovarjali vedno in povsod, ko je bilo treba z dejanji dokazali zvestobo načelom resnične demokracije in protimperialistične borbe.

Tako brezkompromisno protimperialistično stališče naše delegacije, ki izraža težnje naših narodov, ni nekaj novega v politiki naše države in naše Partije. Tako stališče so vsi naši predstavniki in vsa naša Partija zagovarjali vedno in povsod, ko je bilo treba z dejanji dokazali zvestobo načelom resnične demokracije in protimperialistične borbe. Tako stališče je od vsega začetka zapisano na bojnem praporu naše slavne Komunistične partije Jugoslavije, ki se je vedno borila proti vsem imperialističnim in reakcionarnim silam ter podpirala vse, kar je bilo v svetu protimperialističnega, naprednega in socialističnega. Tako stališče brani in ga razvija danes pod vodstvom svoje Partije vse naše delovno ljudstvo, ki gradi svoje socialistično domovino in tako najbolj utrjuje protimperialistično fronto v svetu.

Odvček je polemikem razpravljal, ali je FLRJ Jugoslavija trdno v laboru socializma in v protimperialistični fronti, kar bi hoteli »kritiki« naše Partije tajiti, čeprav dejstva o nasprotnem dovolj jasno govorijo. To je stvarnost in je neizpodbitna zaradi tega, ker jo ustvarja vsakdanja borba našega delovnega ljudstva za zgraditev socializma, sovraštvo do vsega, kar je zaslužnevalnega, in zvestoba socialistični fronti — kakor je to spet dokaz brezkompromisno antiimperialistično stališče naše države na zasedanju v Parizu. DnF

PRED III. KONGRESOM AFZ SLOVENIJE

V idrijskem okraju se je 98.4% žena udeležilo volitev

Ob priliki volitev v AFZ-odbore je Idrija dobila praznično, svečano lice. Mesto je bilo okrašeno z zastavami in gesli. Že na predvolivnem zborovanju so si žene mesta Idrije napovedale medrajsko tekmovalno, kateri rajon bo izvedel volitve prvi in najbolje. Volišča so bila lepo okrašena z zastavami in slikami maršala Tita in tovariša Stalina.

15. oktobra so se začele volitve ob 14. uri, zaključene pa so bile že ob 17. Sedmi rajon je zaključil volitve že ob 14.30 s 100odstotno udeležbo in tako dosegel prvo mesto v medrajskem tekmovalstvu. V petih rajonih so žene volile 100odstotno, skupni rezultat volitev pa je 98,4 odstotka.

Z 98,4odstotno udeležbo pri volitvah so idrijske žene ponovno dokazale trdno povezovanje v svoji organizaciji. Sklenile pa so tudi, da bodo zbrale podpise vseh žena idrijskega okraja na resolucijo, v kateri zahtevajo prepoved atomske bombe, in jo poslele OZN v Pariz ter tako izrazile zahtevo demokratičnih žena vsega sveta, ki zahtevajo mir in obsojajo hujskačo na novo vojno.

V MURSKOSOBOŠKEM OKRAJU SO ŽENE NA VOLIVNIH SESTANKIH USTANAVLJALE AKTIVE

V murskosoboškem okraju so žene volile v nedeljo. V vseh Sotini in Serdici so se žene stoođstotno udeležile volitev. Članice AFZ iz obeh vasi so v predvolivnem tekmovalstvu visoko prekoračile sprejete obveznosti. Tako so se n. pr. obvezale, da bodo pri gradnji združnega doma prispevale 300 prostovoljnih delovnih ur. naredile pa so jih 1300.

V vasi Kramarovi so žene na volivnem sestanku ustanovile aktiv za pomoč materam in aktiv žena za čistočo vasi in otrok. Ta aktiv bo med drugim skrbel tudi za to, da bodo otroci redno hodili na pregled oči, s čimer bodo preprečili razširjanje trahoma.

VOLIVNI REZULTATI V KAMNISKEM OKRAJU

Povprečna udeležba žena na volitvah v kamniškem okraju je 85%. Posamezni odbori so se zelo dobro izkazali, posebno Bukovica, Sinkov turn, Križ in Mlaka pri Komendi. Tu je bila volivna udeležba 95odstotna. V lhanu so žene po najnovejših podatkih volile 100odstotno.

Žene iz Trzina so med svojimi bodečimi nalogami sprejele tudi sklep, da bodo v počastitev II. kongresa KPS pozevale delo pri gradnji združnega doma. Ustanovile bodo dramateko skupino, ki bo gostovala tudi izven domačega kraja. Sklenile so, da bodo razveselile otroke z novoletno jelko. Organizirale bodo tudi šivalni tečaj, ki ga bo vodila kvalificirana šivilja. Poleg tega bodo zastavile vse sile, da bo v vasi čimprej odprta potrošniška zadruga, ker morajo sedaj hoditi po hrano v oddaljene vasi.

Žene iz Deskl so volile stoođstotno

Na dan volitev so šle žene iz Deskl v zgodnjih jutranjih urah skupno z drugimi organizacijami na prostovoljno delo. Popravljale so pot, ki pelje iz Zgornjih v Spodnje Deskle. Popoldne pa so se 100odstotno udeležile volitev, na katerih so izvolile najboljše tovarišice v novi odbor.

OKRAJNA PARTIJSKA KONFERENCA V TRBOVLJAH

Revolucionarne tradicije revirjev naj bodo spodbuda za sedanje delo

V dvorani Delavskega doma v Trbovljah se je v nedeljo zbralo 239 delegatov partijskih organizacij trboveljskega okraja na okr. partijsko konferenco. Na konferenci je bil navzoč tudi tovariš Sergej Kraigher, član CK KPS, ki je bil že pred vojno viden delavec pri utrjevanju partijske organizacije v revirjih.

Po izvolitvi delovnega predsedstva, v katerega so bili soglasno izvoljeni tov. Pečar, trikratni udarnik Zagorišek in Sorn, so vsi prisotni zapeli Internacionalno. Izvoljeni sta bili še kandidacijska in verifikacijska komisija.

Sledilo je obširno in izčrpno poročilo sekretarja okrajnega komiteja tov. Dušana Povšeta o zgodovini Partije v revirjih. Delavsko gibanje trboveljskega okraja zaznavajo že v letu 1888, ko je rudar Ribič iz Zagorja organiziral prve politične sestanke. Kmalu so dobili rudarji svojo socialistično organizacijo, katere vodstvo pa je nosilo v sebi napake strank II. Internacionalne. V tej organizaciji se je začela borba med starimi oportunisti in mladimi revolucionarji L. 1919. je bila v Trbovljah ustanovljena Delavska socialistična stranka (komunistov) in takrat so soc. demokrati ostali v manjšini. Nova stranka je začela z revolucionarnim gibanjem, ki se je odražalo v številnih stavkah in protestnih zborovanjih.

Obznana in zakon o zaščiti države sta prisilila revirsko partijsko organizacijo, da se je umaknila v ilegalno delo. Partija pa je še naprej organizirala stavke in le izdajalsko ponašanje socialdemokratov je tu in tam vnašalo razdor v delavske vrste. Ustanovljena so bila razna kulturno-prosvetna in športna društva, katerih glavna poudnika sta bila agilna partijska delavca Anton Manfredo in Tončka Čuč. Oblastniki so sicer večkrat ta društva razpustili, toda pod drugimi imeni so delovala naprej in v njih je imela Partija vodstvo. Delavstvo in zlasti mladina se je v njih vzgajala v revolucionarnem duhu, kar se je zlasti pokazalo ob znanem napadu fašistične Orjune 1. junija 1924 v Trbovljah. Proletariat revirjev ji je s tem dal odločen udarec po katerem se Orjuna ni več opomaga. Niti proslula šestojanuarska diktatura ni mogla zabrisati delovanja partijskih organizacij, ki so jeklenele v večnem preganjanju s strani protiljudskih režimov in ob izdajstvu socialdemokratov. Iz te dobe je posebej pomembna aktivizacija žena, ki so začele množično sodelovati pri vseh akcijah.

Se aktivnejše in bolj poglobljeno pa je postalo delovanje partijskih organizacij in s tem delavsko gibanje leta 1933, ko sta prišla v revirje sedanji sekretar CK KPS tov. Miha Marinko in tov. Hochkraut. Na številnih sestankih so delavci proučevali marksistično literaturo in se pripravljali na borbene akcije, ki so jih pozneje vodili poleg tov. Marinka in Hochkrauta še tov. Salamon, Lidija Šentjurc in Sergej Kraigher. Organizirane so bile velike rudarske stavke, ki so odjeknile po vsej državi. Organizacijsko in ideološko se je utrdilo delovanje Partije leta 1935, ko so bile ustanovljene celice s širokim delokrogom, v posameznih centrih so delovali tudi okrajni komiteji, in sicer vse do jeseni 1944, ko so bili združeni v okrajni komite KPS Trbovlje.

V noči med 17. in 18. aprilom 1937 je bil v samotni hiši na Čebinovem ustanovljen kongres KPS. S kongresom se je začelo

lo novo razdobje v življenju naše Partije in se je to odražalo tudi v revirjih. To razdobje je dalo neustrašene borce, od katerih jih je mnogo izgubilo življenje v narodnoosvobodilni borbi.

Leto 1941. je našlo partijske organizacije v revirjih pripravljene. Komunisti so odšli prvi v gozdove in dali zgled ostalim, da so se v čedalje večjem obsegu vključili v OF. Iz vrst junaških borcev se je Partija krepila in množila. Med vojno so se izvršile tudi organizacijske spremembe z ustanovitvijo novega okrajnega komiteja.

Prva naloga partijske organizacije po osvoboditvi je bilo usposobljenje rudnikov in tovarn. To nalogo je Partija z aktivizacijo najširših množic častno izvršila. V borbi za obnovo in pozneje v prehodu k gradnji socializma so zrastle novi ljudje, vredni članstva Partije: od 647 članov v letu 1946 je število letos naraslo na 1700.

Od sedanjih najpomembnejših nalog je tov. sekretar v svojem poročilu omenil sodelovanje Partije pri izvajanju petletnega plana, kakor tudi delo Partije v revirjih za izpolnitev planskih nalog za dvig ideološkega dela in za čim tesnejšo povezanost z množičnimi organizacijami.

Sekretar tov. Povše je zaključil poročilo s pozivom, da bo treba napake čimprej odpraviti, ker le tako bodo partijske organizacije mogle uspešno uresničevati program KPJ.

Pregled notranjega partijskega dela od osvoboditve dalje je podal v svojem poročilu organizacijski sekretar tov. Ivan Jamnikar. Predvsem je govoril o dvigu kadra, saj se število članstva čedalje bolj večja, obenem pa dobivajo partijske organizacije vedno odgovornejšo dolžnost pri gradnji socializma. Član partije mora biti zgled vsem ostalim tako v produktivni kot v privatnem življenju. Zboljšati kot še treba sestav Partije, posvetiti več pozornosti udarnikom in mladini.

Oba referenta sta vzbudila živahno diskusijo, v kateri so številni delegati osvetlili probleme z raznih področij. Tako je n. pr. značilno, da člani Partije kot funkcionarji odborov OF sodelujejo v njih premalo aktivno. Precejšen vzrok za nedoseganje plana v rudnikih zasavskega bazena je slaba delovna disciplina, s čimer se mora odločne pobaviti Partija

Tudi v okraju Ljubljana-okolica so izvolili novi okrajni komite

Preteklo nedeljo je bila v Mladinski dvorani v Ljubljani okrajna partijska konferenca za okraj Ljubljana-okolica. Konferenci je prisostvoval v imenu CK KPS tov. Tone Zupančič. Politično poročilo o delu in razvoju Partije v okraju Ljubljana-okolica je podal sekretar okrajnega komiteja tov. Jože Molek. Izčrpno je orisal delo Partije v okraju od leta 1937. dalje. Takrat so delale partijske organizacije v Dobrunjah, Borovnici in na Črnučah. Partija je v tej dobi živahno delala med kmeti in uspeh tega dela so bile tudi demonstracije proti draginji, ki so se jih udeležili številni kmetje kot n. pr. v Dobrunjah in v Borovnici. Že leta 1941. so bile v okraju Ljubljana-okolica organizirane partizanske jedinice in to v Podlipoglavu in Iški, jeseni 1941. leta pa na Kožleku in Mokrcu. V narodnoosvobodilni borbi je padlo 188 članov Par-

teko sindikalnih organizacij. V rudnikih se pripravljajo na tekmovalno v počastitev začetka I. kongresa ESJ pod geslom: čim več premoaga industriji in mestom! Mnogo je bilo tudi razpravljanja kulturno-prosvetnem delu in zlasti o bližnji ideološki političnega dela, kar bo pripomoglo k večjemu uspehom v vseh panogah gospodarskega in kulturnega življenja.

Na koncu razprave je povzel še nekaj misli član CK KPS tov. Sergej Kraigher, katerega so vsi prisotni navdušeno pozdravili. Najprej je opozoril, da se je treba iz tako bogate zgodovine partijskega življenja, kot jo imajo revirji, učiti in znati izkoristiti izkušnje za sedanje delo. Prav borba proletariata v revirjih pa je tudi primer pravilnosti linije naše Partije glede izpolnjevanja dolžnosti do mednarodnega proletarskega gibanja. Tovariš Kraigher je nadalje opozoril na nekatere najbolj pereče naloge: odnos Partije do ljudskih odborov; skrb partijskih organizacij za čim večjo proizvodnjo v rudnikih, kajti premoag je temelj petletke; izboljšanje izvrševanja okrajnega plana, kjer mora priti bolj do izraza skrb za delovnega človeka; zboljšanje kmetijstva in predvsem živinoreje. Končno je opozoril še na vprašanje kadrov in pritegovanje mladine ter žena v članstvo Partije.

V tajnih volitvah so delegati konferencie izvolili 27 članov novega okrajnega komiteja, 9 kandidatov za člane okrajnega komiteja, 5 članov revizijske komisije in 34 delegatov za II. kongres KPS. V novi okrajni komite so bili izvoljeni naslednji tovariši: Dušan Povše, Ivan Jamnikar Viktor Burkelj, Anton Hudohlin, Janez Nerad, Andrej Zemliak, Jože Pikel, Anton Riček, Janez Jesenšek, Alojz Ribič, Viktor Kovač, Otmar Pečar, Stane Brečko, Adam Brečko, Ivan Sorn, Franc Kokoč, Martin Klancišar, Bogomir Goštiša, Anton Čebela, Zvonka Lesjak, Ivan Vehar, Angela Roinik, Franc Kreže, Ernest Goršek, Mirko Skalin, Ivan Sourc in Ema Musar.

Ob koncu konferencie so delegati sprejeli še resoluciji CK KPJ in CK KPS, v katerih izražajo neomajno zaupanje v naše partijsko vodstvo in obljubljajo, da se bodo z vestnim izpolnjevanjem vseh nalog V. kongresa KPJ borili za čimprejšnjo zgraditev socializma.

Teren II. in XVIII. rajona Ška-Bež grad sta v postolovjem de u vzgled vsem ljubliansk m rajonom

Minuli petek zvečer so v kinu Šiška, kjer so se zbrali najboljši prostovoljni delavci in vodje brigad rajona Šiška-Bežigrad, podeljevali zlate značke najboljšim prostovoljcem in prehodno dvome-sečno zastavico najboljšemu terenu in najboljši sindikalni podružnici v zadnjih dveh mesecih.

Frontovci rajona Bežigrad-Šiška so se v letošnjem letu obvezali za 215.000 prostovoljnih delovnih ur. Do 1. oktobra pa je bilo to število že visoko preseženo, saj so naredili 311.710 prostovoljnih ur in izvršili že vse rajonske obveznosti. Preko vsega leta so odlikovali 1946 delovnih prostovoljcev z znaki prostovoljnega dela. Od teh je prejele 510 tovarišev srebrne, 151 zlate, 91 pa zlate značke z rdečo zvezdo. V tekmovalstvu za izpolnitev in preseganje obveznosti rajonskega plana OF so se posebno nekateri tereni rajona Bežigrad-Šiška še posebej odlikovali. Teren II., ki ima 406 članov OF, brez članov sindikatov, se je zavezal, da bo izvršil v letošnjem letu 6600 ur brez prostovoljnega dela, ki je bilo izvršeno v predkongresnem tekmovalstvu. Svojo letno obveznost so že do 30. junija prekončali za 363 ur in naredili do danes približno 10.000 prostovoljnih delovnih ur. Teren XVIII. mu je sledil. Sklenili so izvršiti 2450 ur, že v juniju pa so to obveznost presežili za 600 ur, do danes pa so naredili skupaj 6685 prostovoljnih delovnih ur. Teren II. je za to prejel za svoje delo v prvem polletju marmornato plaketo z vdanim zlatim znakom prostovoljnega dela v trajno laet, teren XVIII. pa že prehodno zastavico, ki si jo je v petek ob ponovnem podeljevanju zopet priboril kot najboljši teren rajona Bežigrad-Šiška v mesecih avgustu in septembra. Teren II. in teren XVIII. sta bila vse od začetka prostovoljnega dela najboljša v Ljubljani. Člani Partije in frontovski aktivisti, ki teren vodijo, so znali pravilno organizirati članstvo za delo. O pomenu prostovoljnega dela so razpravljali na mnogih uličnih sestankih,

ki so jih povezali z oasnimi političnimi predavanji, kino-predstavami, kulturnimi prireditvami itd. Na obeh terenih so organizirali ulične brigade, v katere so pritegnili tudi člane sindikatov in Zveze borcev. Na terenu II. so žene organizirale tudi AFZ brigade. Vsi člani terenskega plenuma OF so se razdelili teren in v hišah, ki so jim bile določene, organizirali prostovoljne delovne desetine. Tako je bilo na terenu II. 12 desetini, ki so bile povezane v štiri čete. Te desetine so si napovedale medsebojno tekmovalno. Na bližnjem gradbišču »Gradiš-MIR« so gospodinjice izkoristile vsako ur prostega časa za prostovoljno delo. Zato so dosegli tudi takšne uspehe.

Duša vsega dela na terenu XVIII., ki si je s prostovoljnim delom v avgustu in septembru ponovno osvojil prehodno zastavico rajona, je tov. Komovec, komandant terenske brigade in član terenskega izvršnega odbora OF. On je v petek zvečer prejel v imenu terena prehodno zastavico iz rok načelnika rajonskega delovnega štaba in jo med glasnim ploskanjem prinesel svoji brigadi. Na terenu XVIII. si je priborilo 48 delovnih prostovoljcev znake prostovoljnega dela, med temi 4 zlate in 4 zlate z rdečo zvezdo. Na terenu II. pa so prejele 55 znakov prostovoljnega dela. Od teh 6 zlatih in 1 zlatega z rdečo zvezdo.

Najboljša izmed sindikalnih podružnic v rajonu Bežigrad-Šiška je v zadnjih dveh mesecih sindikalna podružnica »Ardele«, ki je pri zadnji podelitvi prejela prehodno zastavico. Ob tej priliki so bili še posebej nagradjeni delovni prostovoljci iz bloka »Megrad« — 140 članov OF — ki so napravili v zadnjih dveh mesecih 3136 prostovoljnih delovnih ur in so najboljša delovna skupina. Prejeli so v trajno laet zastavo.

V petek zvečer sta bila še posebej pohvaljena dva tovariša, ki sta napravila do sedaj vsak nad 1000 prostovoljnih delovnih ur. To je Svojski Pavla iz XIV. terena, ki je napravila 1026 ur, in tovariš

Beograd je proslavil obletnico svoje osvoboditve

Beograd, 20. oktobra.

Danes so po vsem Beogradu izlozbo praznično okrašene v spomin na osvoboditev našega glavnega mesta po Rdeči armadi in narodnoosvobodilni vojski. Pred trgovinami na najprometnejših točkah mesta si Beograjčani ogledujejo v izlozbah fotografije o borbi rdečearmejcev in naših partizanov na ulicah Beograda in o svečanem sprejemu osvoboditeljev.

Ves beograjski tisk prinaša članke s spomini na prizore takratnega srečanja naše Narodno osvobodilne vojske z Rdečo armado in na skupne borbene operacije. Beograjski Mestni komite Komunistične partije in druge politične organizacije Beograda so položile vence na grobove padlih herojev rdečearmejcev, na grobove borcev JA, ki so padli v borbi za osvoboditev Beograda. V podjetjih so delovni kolektivi na sindikalnih proslavah proslavili obletnico osvoboditve Beograda. Mesto je počastilo spomin padlih osvoboditeljev s prostovoljnimi delovnimi akcijami za izgradnjo socializma.

Saharov Kostja iz »Avtomehanike«, ki je napravil 1080 ur. Statističar rajonskega delovnega štaba Koser Jaroslav pa je prejel za svoje požrtvovalno delo zlat znak prostovoljnega dela in posebej pismeno priznanje rajonskega štaba in rajonskega odbora OF.

Vsi pohvaljeni in nagradjeni tereni ter posamezniki rajona Bežigrad-Šiška pa so ob doseženih uspehih ne bodo ustavili. Svoje delo na gradbišču OF mesta Ljubljane so eklenili nadaljevati tako dolgo, dokler letošnji plan OF Ljubljane ne bo izvršen. V. B.

Krajevni sindikalni svet Ljubljana obvešča vse udarnike, ki so bili proglašeni tekom leta 1948, da bo zanje sestanki v petek, 22. oktobra ob 16. uri v Mladinski dvorani v Franciškanski ulici. Zaradi važnosti tega sestanka pozivamo vse omejenne udarnike, da se tega sestanka točno in zanesljivo udeležijo.

Izboljšamo odkup sadja

Letos odkupujejo sadje kmetijske zadruge vsakega na svojem področju. Pregled dosedanjega odkupa sadja pa kaže pomanjkljivosti in napake in zato plan odkupa sadja še ni dosežen.

Izvršni ljudski odbori, ki so z vsjo pomnostjo zasledovali odkup žitaric in kasneje krompirja, odkupu sadja niso posvečali skoraj nobene pozornosti. Prav tako so okrajne uprave za odkup smatrale odkup sadja za nevažno akcijo in so vse bolj spremljale odkup krompirja. Oseki za odkup pri OZKZ niso kmetijskim združenim nudili pri odkupovanju dovolj pomoči ter je težišče odkupa slovelo le na KZ. Skratka, odgovorni organi niso dovolj resno izvajali odkupa sadja, ki je važen izvozni artikel, blago za živilsko industrijo ter važno za preskrbo delovnih množic, na drugi strani pa skoraj edini pridelek nekaterih malih kmetov, ki ga lahko oddajo ekupnosti in jim je to zato tudi edini zaslužek.

Kakor je bila odkupna mreža sprva v splošnem slaba (Mozirje, Dravograd, Trebnje), še do danes v mnogih okrajih kljub izboljšanju ni najboljša.

V največji sezoni odkupa (v drugi polovici meseca septembra) je bil prevoz sadja otežkočen, kljub temu, da je ministrstvo za lokalni promet odredilo razpoložljive kamione za prevoz. Vse preveč so se okrajni ljudski odbori zanašali na izredno vožnjo kamionov, namesto da bi izkoristili lastna prevozna sredstva — vprežno živino. Osnovna napaka odkupne mreže pa je bila v tem, da okrajni ljudski odbori plana odkupa sadja sploh niso prenesli na KLO. Tako KLO sploh niso bili zadolženi za odkup sadja, prav tako pa tudi množične organizacije v akciji doslej niso sodelovale.

Se je čas, da KZ odkupijo vse razpoložljive presežke od kmetov. Pri odkupu bi morali pomagati predvsem sadijski sveti pri KZ. Izgovori, da v svetih ni sadijskih strokovnjakov, niso utemeljeni. Vsak sadijar pozna sadje, saj ga tudi sam spravlja za zimo. Prav ti bi lahko največ sodelovali pri prevzemu in sortiranju sadja. Dogaja se, da posamezni kmetje nepravilno obrirajo sadje, hkrati pa, da kmetijske zadruge odkupujejo včasih ne-kvalitetno sadje. Zlasti nekateri večji kmetje vozijo slabo sadje, za katerega zahtevajo celo višjo ceno. In prav pri prevzemu sadja, kakor tudi pri sortiranju bi strokovnjaki pri sadijskih svetih lahko mnogo koristili. Tudi KLO, upravni odbori združenj ter množične organizacije na vasi naj odkupnim organom kmetijskih združenj pomagajo pri odkupu. Sortiranje sadja bi pa mladiča lahko opravljala, posebno tam, kjer manjka delovne sile.

Ker množične organizacije do sedaj niso sodelovale pri odkupu sadja, so večji kmetje že pričeli s spekulacijo. V kmetijske zadruge dovajajo slabo sadje in zahtevajo višje cene. Hkrati pa iz spekulativnih namenov nečesto prodati večji količini sadja, temveč ga skladiščijo doma z namenom, da ga bodo kasneje prodali po višjih cenah. V mozirskem okraju so primeri, da imajo večji kmetje dva do tri vagone sadja še doma. Ker niti trgovinska inspekcija, niti množične organizacije niso kontrolirale njihovega spekulativnega dela, se taki večji kmetje čustijo proste.

Rezultati tekmovanja sindikalnih podružnic OZKZ v septembru v počastitev I. kongresa ESJ

OZKZ Poljčane je med prvimi domela važne naloge, ki jih imajo kmetijske zadruge pri graditvi socializma na vasi. Izdelala je obširen tekmovalni načrt, v katerem so upoštevane najvažnejše naloge kmetijskih združenj, in pozvala vse OZKZ na medsebojno 60 dnevno socialistično tekmovanje v čast I. kongresu ESJ.

Od 27 sindikalnih podružnic OZKZ se je pozivu tekmovanja odzvalo 18. Seveda pa so se nekatere podružnice le formalno pridružile tekmovanju, niso pa popularizirale nalog tekmovanja niti niso aktivizirale članstva za izvedbo le-teh. Takšni podružnici sta na pr. Ljubljana in Celje, čeprav bi morali prav močnejši centri dometi politični značaj tega socialističnega tekmovanja in vložiti vse sile za njegovo vzorno izvedbo.

Mnoge podružnice pa so se resno oprijele tekmovanja in dosegle precejšnje uspehe. Te podružnice naj bi služile drugim za vzgled.

Sindikalna podružnica OZKZ Grosuplje. Kontrahajo globokega oranja so zvišali za 20%, odkup krompirja za 20%, odkup žita za 7%, odkup glavne živine za 5%, znižali so količino nekurantnega blaga za 18%. Poleg tega so izboljšali popolnejšo organizacijo dela stanje trgovin, skladišč in vskladiščenja poljskih pridelkov.

Sindikalna podružnica OZKZ Jesenice je v tekmovanju polagala največ važnosti v ideološki vzgoji. Organizirala je 7 predavanj z zadrufnični o nalogah in pomenu združenstva. Izločila je večje številno škodljivih elementov iz vrst svojega članstva in si prizadevala strokovno dvigniti mlajši kader. V knjigovodstvu ji je uspelo izboljšati stanje, ki je zmanjšala za 60 dni in gonidstva se je zmanjšala za 60 dni in znižati neažurnost knjigovodstva v 8 KZ za 30 do 60 dni. Znatno so znižali tudi režijske stroške.

Sindikalna podružnica OZKZ Kranj je svoje gospodarske naloge v čstu tekmovanja uspešno rešila s 100% dosego plana odkupa mleka, mlečnih izdelkov, glavne živine in sadja. Neažurnost knjigovodstva se je zmanjšala za 60 dni in izboljšala evidenco bonov in obveščevalno službo. Uspeli so tudi usposobiti 9 KZ za samostojno poslovanje.

Sindikalna podružnica OZKZ Murska Sobota je v dosedanjem tekmovanju iz-

Zdaj je naloga krajevnih davčnih komisij in množičnih organizacij, da vsem spekulantskim kmetom, ki namenoma zadržujejo sadje, tudi pravilno ugotove dohodek in temu primerno odmerijo dohodnino!

Spekulativnost posameznih kmetov se kaže tudi v tem, da tiskajo kvalitetno sadje v sadjevce. Čeprav je uradna prodajna cena za sadjevec od 6 do 12 din, vendar ga večji kmetje prodajajo že po 30 din. Pri tem spekulantskem poslu jih podpirajo nekateri bivši trgovci in gostilničarji, ki so poslovalje lokalnih gostinskih obratov in težijo izključno za dobičkom. Hkrati pa s sadjevcom tudi prekučujejo. Izvršni ljudski odbori pa še do danes niso pričeli izvajati uredbe o odkupu sadja, ki preprečuje prodajo sadja in sadjevca po nedovoljenih cenah.

Da živilska industrija ni prejela dovoljnih količin sadja za predelavo, je tudi krivda organov zdravstvene službe (fitopatologov), ki so dovolili, da je sadje okuženo po kapariju, prišlo v široko potrošnjo. Ne samo, da so odtegnili potrebne produkte industriji, temveč so s tem tudi omogočili, da se na neokužene predelne bolezni.

Po podatkih operativne evidence pri republiški upravi za odkup so do sedaj najslabše dosegli plan odkupa sadja: Dravograd 0%, Trebnje 4%, Mozirje 5%, Tolmin 5%, Grosuplje 11% in Celje-okolica 13%. Med najboljšimi okraji so: Črnomelj, Lendava, Ptuj in Murska Sobota.

Dejanska realizacija plana odkupa sadja je sicer po odpremnih poročilih več-

ja. Pomanjkljivost KZ je tudi v tem, da ne pošiljajo dnevnih poročil o odkupljenih količinah. Temu so precej krive OZKZ in okrajne uprave za odkup, ki niso znale organizirati dobre poročevalske službe. Precej dobro so organizirali odkup sadja v Ptuj in v Mariboru-okolici. Pomanjkljivo je le v toliko, da odprema podjetja OZKZ naložajo preveč dela posameznikom (Maribor-okolica), namesto da bi delo pravilno razdelili med vse uslužbence.

Da skrbi ljudska oblast za delovnega človeka s preskrbo sadja v zimskem času, je dokaz, da so sindikalne podružnice za svoje člane lahko same nabavile sadje. Okrajni ljudski odbori, ki so na podlagi rajonizacije bili zadolženi za preskrbo sadja sindikalnim podružnicam, so to večinoma uspešno izvršili. Značilno pa je, da okraji Kranj, Kamnik, Trbovlje in Celje-okolica niso znali v območju svojega okraja odkupiti zadostnih količin sadja za potrebe sindikalnih podružnic, temveč so morali odkupovati sadje še v drugih okrajih.

Se je čas, da se organizacija odkupa sadja izboljša. Predvsem je potrebna pomoč kmetijskim združenjem s strani OZKZ in okrajne uprave za odkup. Pomembno je sodelovanje vseh množičnih organizacij na vasi pri odkupu sadja, da s političnim delom tudi pri tem odkupu pomagajo realizirati plan, da nadzirajo odkup ter da izvajajo kontrolo nad večjimi kmeti, ki zgolj iz spekulativnih namenov nočejo prodajati sadja.

Radgona napoveduje tekmovanje vsem okrajem Ljudske republike Slovenije v odkupih

V ponedeljek zvečer je bila na sedežu okrajne zveze kmetijskih združenj konferenca z namenom pregledati dosedanje delo pri odkupih ter ustvariti pogoje za zboljšanje odkupne mreže in organizacije. Na konferenci so bili zastopniki okrajnega izvršilnega odbora, okrajnega odbora Osvobodilne fronte in drugih množičnih organizacij, člani okrajne zveze kmetijskih združenj ter član republiške zveze kmetijskih združenj.

Za čim boljše nadaljnje odkupne kampanje napoveduje okrajni aktivni OF, izvršni odbor ter okrajna zveza kmetijskih združenj radgonskega okraja tekmovanje v odkupu vsem okrajem ljudske republike Slovenije.

- Tekmovanje bo v naslednjih točkah:
1. Kateri okraj bo prvi stoodstotno dosegel odtotno presežel plan odkupa jabolk, in to specifično po izvoznih, industrijskih in potrošnih.
2. Kateri okraj bo največ kontrahirani zimskih jabolk.
3. Kateri okraj bo najprej in ugodno rešil stanje s sadno embalažo.
4. Kateri okraj bo potom kmetijskih združenj in množičnih organizacij dosegel najboljšo sortiranje jabolk že pri kmetovalnih samih.
5. Kateri okraj bo prvi zaključil odkup krompirja in dosegel največji presežek v odstotkih.

Kateri okraj bo prevzemal in odpremljal kvalitetno najboljši krompir.

6. Kateri okraj bo potom kontrahajo odkupil največ kvalitetnih vin letnika 1948, v odstotkih po predvidenem planu.

7. Kateri okraj bo odkupil največjo količino sadjevca v hektolitrih po zmogljivosti okraja. Isto velja za žganje.

8. Kateri okraj bo dnevno na tekočem pri odkupni in odpremni evidenci in to za vse odkupljene kmetijske pridelke.

9. Kateri okraj bo najbolj in najprej realiziral in presežel odkupne plane oljnatih semen, suhih gob, sena, zdravilnih zelišč, vinskega kamna, sladkorne pese in vseh ostalih deželnih pridelkov, za katere so postavljeni odkupni plani.

10. Kateri okraj bo prvi in dokončno završil obračun belih žit.

11. Kateri okraj bo imel najbolj urejeno in na tekočem poslovanje odkupnih odtokov in odpremnih podjetij pri OZKZ.

12. V katerem okraju bo odkupni odtok pri OZKZ najbolj prenašal strokovne direktivne biltenov s skupnimi sestanki na kmetijske zadruge.

Okraji, ki sprejmejo tekmovanje, naj to javijo pisмено na republiško zvezo kmetijskih združenj, oddeleka za odkup, Ljubljana, Miklošičeva 6, kjer bo posebna komisija, ki bo sprejemala poročila o tekmovanju.

nile svoje podružnice z formiranjem sindikalnih grup, potrebnih komisij in po-večanje aktivov.

Zaradi stalnega dotoka novega kadra, ki še ni vključen v sindikalno gibanje, je ena važnih nalog sindikalnih podružnic, pritegnitev teh delavcev in nameščencev v sindikalno organizacijo, kjer so te podružnice uspele zvišati odstotek organiziranih od 5-10%.

Vidnejši uspeh pa v tem pogledu beleži OZKZ Maribor, ki je število članstva zvišal za 30 odstotkov.

Navedeni rezultati nam jasno kažejo, kako velikega pomena je mobilizacija in aktivizacija delovnih kolektivov za pravilno izvajanje gospodarskih in političnih nalog v izgradnji socializma — predvsem na vasi.

Teža bi se morala zavedati sleherna sindikalna podružnica OZKZ ter se skupno z vodstvom uprave boriti za čim popolnejšo izvedbo tekmovalnih načrtov.

P. S. — J. B.

KRATKE VESTI IZ VSE DRŽAVE

Nova stanovanja za 70.000 rudarskih delavcev. Dosegli so zgradili v večjih rudarskih krajih 200 stanovanjskih hiš. Zdaj začnejo graditi še nadaljnja stanovanjska poslopja, tako da bo stanovanja dobilo 70.000 delavcev. Nova poslopja bodo pritična. Zgrajena bodo že do konca leta. S tem bo stanovanjsko vprašanje rudarskega delavstva rešeno.

V Srbiji delujejo 404 kmetijske delovne zadruge. Leta 1946 je bilo 273 kmetijskih delovnih združenj. V ožji Srbiji so splošno ustanovljali majhne zadruge, z manjšim številom posestev. Največje zadruge delujejo v Vojvodini. Dosegle je združenstvo napredovalo po tem, da so se okrepile starejše zadruge in da je bilo ustanovljenih mnogo novih združenj. Letos so zadruge dosegle za 25 odstotkov večji donos kakor lani.

Dvajset stanovanjskih hiš za sindikalne organizacije bodo zgradili letos v Sobotici. Krajevni sindikalni svet, ki je najel posojilo za te hiše, je dosegel pocenitev gradbenih del za 40 odstotkov v primeri s proračunom GO ES Srbije. To so omogočili predvsem člani sindikatov s prostovoljnim delom.

Nova ležišča kroma so odkrili na Koso-vojem in Metohiji. Med vojno je o upar-ter skoraj povsem izropal znana ležišča kroma na Kosmetu. Lani in letos so strokovnjaki iskali nova ležišča ter izpol-

Borba za pravilno odmero dohodnine kmetom v ptujskem okraju

Izvajanje nove uredbe o odmeri dohodnine kmečkim gospodarstvom za leto 1948 je zelo razgibalo našo vas. Pokazalo se je, da je nova uredba močno orožje proti vaškim kapitalističnim elementom in tedaj, če jo mali in delovni srednji kmetje po svojih zastopnikih v komisijah pravilno uporabljajo. Z drugimi besedami: nova uredba učinkovito pomaga k diferenciaciji vasi, če so delovni kmetje temeljito seznanjeni z njeno vsebino, če davčno kampanjo spremlja neumorno politično delo.

To potrjuje primer vasi Kicar v ptuj-skem okraju. Člani krajevnih davčne komisije so se najprej sami dobro seznanili z uredbo, nato pa so skupno z nekaterimi vaškimi odborniki govorili o njenem namenu kmetom. Večji posestniki so skušali takoj dvigniti svoj glas, toda zaman. Bajtariji, mali in srednji kmetje so razumeli, da je naša davčna politika sestavni del borbe za dvig vasi, pa so trem, štirim vaškim izkoriščevalcem pokazali, da jim ne bodo več naselili.

Potem se je predsednik komisije tov. Ceh Jože oglasil na okrajnem finančnem odtoku in naprosil tovarišar, naj jim pride ob začetku dela pomagat izračunati dohodke za tri ali štiri posestva. Ko so se tako mali kmetje — člani komisije — tudi s tehnično platjo dela dobro spoznali, so se lotili odgovorne naloge. Delali so vsi — skoraj neprekinjeno, pa so ob pomoči drugih malih kmetov v štirih dneh ugotovili dohodek vsem kmečkim gospodarstvom. Na okraju so njihovo delo skrbno pregledali in ugotovili, da so pridelki in tržni presežek posameznih posestev realno ocenili in da pri tem niso prezrili boljših gospodarskih pogojev večjih kmetij.

Prav tako skrbno so izračunali dohodek več dni pred rokom tudi v Zabovcih, Grajcih, Pavlovcih, Gajevcih — meja med delovnimi kmeti ter kapitalističnimi elementi na vasi je postala ostrejša.

Drugače pa je v tistih krajih ptuj-skega okraja, kjer politični pripravi in sestavi komisij niso posvečali dovolj pozornosti. Karakterističen je primer Marjete na Dravskem polju. Pri dolo-čanju dohodkov delata le dva člana komisije: predsednik, ki je mali kmet Ters Ivan, in bajtar Premzl Mirko. Člana komisije in sekretarja Fronte Fronte Lončariča ter ostale člane — male kmete pa stvar ne zanima.

Tov. Ters meni, da je temu vzrok delo na polju, nekoliko pa tudi bojazen pred velikimi kmeti. Stvarno igra največjo vlogo drugi moment. Za to slabo malih kmetov vedo na vasi že zelo dolgo. Toda vaški odborniki se tega vprašanja še nikdar niso resno lotili. Sicer pa so do prihoda Tera držali komandne pozicije v ljudskem odboru iz-ključno vaški veljaki. Veliki kmet Skaza pa je še vedno podpredsednik odbora, a premožnejši Krasine kot odbor-nik ne kaže nobene aktivnosti. Skupno z ostalimi vrinenci daje maksimalno potuho vaškim kapitalističnim elemen-tem in zavira skrajno šibko politično — vzgojno delo. Zato Marjeta na Dravskem polju ni dosegla orientacijskih planov kontrahaje poljskih pridelkov, zato šepa tudi odmera dohodnine.

Močna zavora v tej važni akciji pa so tudi: član okrajne skupščine Brodnjak Karel, član okrajnega izvršnega odbora Kirbis Ivan in predsednik krajevnega ljudskega odbora, veliki kmet Solar. Pr-va dva sta davčna kampanja — kakor že marsikatera druga naloga — de-veča briga, tretji pa se venomer izzo-va, na svoje zdravniško spričevalo. »Ne morem delati...« — se opravičuje. Hkrati pa si na tibo želi ostati v od-boru, saj bi bilo drugače vpliva na ma-le kmete konec.

Iz tega se vidi, kako potrebno je po-lično delo med našimi ljudmi, da bodo razumeli bistvo naše davčne politike. Vidi pa se tudi, kako nujno je vreči iz ljudskih in drugih odborov že stokrat razkrinkane spekulante. To bo pripo-moglo, da bo diferenciacija naše vasi hitrejša, da bodo mali kmetje radi so-delovali v komisijah in brez bojazni od-merjali vaškim kapitalističnim elemen-tem odgovarjajočo dohodnino.

Podoben je primer Lovrenca na Drav-skem polju. Član krajevnih davčne komisije je tudi član okrajne skupščine, srednji kmet Ivančič Dominik. Toda pri

delu ne sodeluje. »Nimam časa, pa tega tudi delat ne bom!« — zatrjuje. In od-mera se skoraj ni premaknila iz mrtve točke, vpliv štirih ali petih vaških spe-kulantov pa dalje zavira izvajanje naše davčne politike.

Tako je še v nekaterih vaseh Drav-skega in Ptujškega polja. Pač povsod tam, kjer političnega dela ni, kjer komi-sije — in to malih kmetov — slabo delajo. Zato se dogaja, da mnogokje stvarni dohodki velikih kmetov niso za-ječi. Marsikateri član okrajne davčne komisije pa to jemlje kot »tehnično na-pako«, politično plat svojega dela na va-si pa zanemarlja.

Neaktivnost članov komisij in vaških odbornikov na splošno more povzročiti naši vasi in skupnosti veliko škodo. To kažejo zlasti izkušnje iz bogate Slovenje vasi. Tu namesto članov komisije delata le dva njihova namestnika: tajnik kra-jevnega odbora Skofič in Kajzerberger — oba mala kmeta. Davčnih zavezancev pa je okrog 400 in jasno je, da nista mogla opraviti dela niti pravočasno, niti zadovoljivo. Uslužbenec finančnega od-seka je odkril celok okrog 20 ha zata-jeve zemlje. Gre namreč za orne po-vršine vaške skupnosti, ki jih je dobila v izkoriščanje večja skupina velikih kmetov in ki povrh niso bile niti vne-šene v obračun obveznega odkupa polj-skih pridelkov. Seveda po zaslugi ma-lomarnosti krajevnega ljudskega odbora, ki kot lastnik vaške skupnosti ni uvi-del, da imajo njen boljši del -veliki kmetje, na slabšem delu — pašnikih pa spej kraljujeto veliki, saj njihova živina več požre kot ona od malih kmetov, ki jo imajo neprimerno manj. Zdaj pa bi skorajda še davka ne plačali.

Nekateri tovariši na okrajnem finan-čnem odtoku so tudi preveč togi pri preso-ji, kako so ocenjuje dohodek veli-kim kmetom. Konkretno: Kuhar Simon iz Zabovce, posestnik 35 ha zemlje, ima 4 velike konje in 2 žrebeta, le dve kra-vi, eno telico in komaj 9 svinj. Davčna osnova na podlagi doseženih dohodkov po vezanih cenah bi mu znesla 111.000 dinarjev. Kristovič Jakob iz iste vase, posestnik 18 ha zemlje, pa redi 4 mol-zne krave, 4 glave mlade goveje živine, 10 svinj in le 2 konja, pa mu davčna osnova zneso 97.000 dinarjev — čeprav ima enkrat manjše posestvo kakor Ku-har. Če bi tako izračunavali davčno osnovo, bi se nam ne posredilo izvesti diferenciacije vasi. Toda dohodkov ta-kih spekulantov, ki namenoma rede ma-lo živine in malo pridelajo, ne smemo izračunavati na osnovi stvarno doseže-nih, a nerealnih pridelkih, temveč na osnovi pridelkov in števila živine, ki bi jih dosegli, če bi pravilno obdelali vs-o orno zemljo in redili toliko živine, ko-likor jim to dovoljuje krmiska osnova.

Torej diferenciacija vasi je povsem izvedljiva. Ključ do nje pa je v politič-nem delu med vaščani, v poučevanju delovnih kmetov o naši davčni politiki, v tem, da člani okrajne komisije naj-prej sami dobro razčistijo pojme o di-ferenciaciji, nato pa članom krajevnih komisij jasno prikažejo, kako morajo delati, da bo nova uredba pravilno iz-vedena. Le tako bo borba proti vaškim kapitalističnim elementom dovolj ostra.

Ti ljudje prav dobro poznajo cilj naše davčne politike. Zato se jih večji del z vsemi kriplji odkrito upira ljud-ski oblasti, mnogi pa skušajo prikrito nevtalizirati učinek davčne politike pri sami glavi — v komisijah. Nekaterim se je to začasno posrečilo. Tako sta se Gregorec Alojz in Letnik Jožef vrinila v komisijo v Levincih kot delavca. Poverjenik finančnega odtoka pa je ne-davno tega na terenu ugotovil, da sta oba premožnejša kmeta z 18 ha pose-stva. Ker je bil Gregorec celo predsed-nik komisije, bi ta lahko mirno prena-šala bremena spekulantov na ramena delovnih kmetov.

Toda s tem, da sta ta dva šla iz ko-misije, stvar še ni rešena. Gregorec je namreč predsednik krajevnega ljudskega odbora. Letnik pa tajnik. Z drugimi besedami: na vasi ne bo prej reda, dok-ler volivci ne bodo postavili na njuno mesto onih kmetovalcev, ki so vedno v prvi vrsti borec za rekonstrukcijo va-si. Take ljudi — delovne kmete pa nam z dneva v dan odkriva prav izvajanje uredbe o odmeri dohodnine. vtk.

četku oktobra odpre 82 delavsko-name-šenskih restavracij. Pripravljeni so še na otvoritev 15 restavracij Poverjeničstva za trgovino in preskrbo ljudskih odborov bodo do konca leta odprla 170 delavsko-nameščenskih restavracij. V Beogradu so do 1. oktobra odprli 42 restavracij, no-vembra jih nameravajo odpreti še 37, de-cembra pa okrog 50.

Rudarji premožavnika v Brezi so na-povedali tekmovanje vsem premožavniko-m, da bi tekmovali v proslavo I. kon-gresa ESJ. Tekmovali bi naj vsi na prvi dan kongresa, 24. t. m. Nakopani premo-g bi naj namenili za preskrbo mestnega pre-bivalstva s kurivom.

Livarna v Zenici je izpolnila letno proizvodno nalogo do 7. oktobra. Delo-ni kolektiv livarne in tovarne kmetijskih strojev je letos vse leto dosegal zelo lepe uspehe. Livarna je julija izpolnila plan za izdelovanje litih strojnih delov za 164%. V zadnjem trimesečju so presegali pro-izvodni plan za 60%.

Ljubljanska mestna ekonomija »Jesen-kovo« bo prihodnje leto pridelovala pov-rtnino na 11 ha večji površini kakor let-os. V tej jeseni bodo globoko preorali travnike in zemljo izboljšali z gnojenjem. Ekonomija zalaša s povrtnino socialne ustanove in dijaške domove. Deloma pa tudi trg. Prihodnje leto bo prišlo mnogo več njenih pridelkov na ljubljanski živil-ski trg.

Ob začetku nove koncertne sezone v Ljubljani

Ko začnemo novo koncertno sezono, bom namesto uvoda in analize lanske sezone skušal na kratko nanizati le nekaj misli, ki so se mi zdele posebno omembe vredne.

V lanske koncertni sezoni so gostovale po Sloveniji manjše izvajalne skupine; pestri sporedi kvintetov, kvartetov in solistov so bili združeni s humoriističnimi nastopi Ježka, v večjih centrih je gostovala Slovenska filharmonija s svojim orkestrom in zborom. Za prvo fazo je bil za nekoliko šablonski prijem pri sestavi sporedov in sploh ekip za teren nujen, letos pa ga bo potrebno zrahljati, pritegniti k sodelovanju več naših umetnikov in kulturno-umetniških društev (tudi iz Maribora, Celja itd.); večjim krajem, kjer začnajo z delom glasbene šole in kulturno-umetniška ali mladinska društva, moramo posredovati splošno glasbeno vzgojo s popularnimi glasbenimi predavanji ter jim z ilustracijami nuditi vpogled v glasbene oblike, stile in ustvarjalce, organizirati mladinske koncerte, omogočiti menjalna gostovanja posameznih kulturno-umetniških društev itd.

Ob koncu lanske koncertne sezone je bilo nekaj krajših javnih radijskih oddaj slovenske glasbe, ki so zlasti med podeželskim poslušalstvom vzbudile živahen odmev (prepričan sem, da tudi med ljubljanskimi). Ne le radijske oddaje, temveč moremo in moramo organizirati koncerte slovenske simfonije in komorne glasbe ter enkrat za vselej odvračati šablonske misli in ozkost v tem vprašanju. S tem bomo dali slovenski glasbeni kulturi pravo mesto, s tem bomo vzgajali našega poslušalca, s tem bomo podprli stremljenja in tvornost slovenskega skladatelja, s tem bo izpolnjen najvišji smoter in poslanstvo Slovenske filharmonije in slovenskega reproductivnega umetnika. In kar velja za slovensko, velja tudi za jugoslovansko, prav za prav srbsko in hrvatsko glasbo.

Če se ne motim, ni bilo v lanske sezoni nobenega vokalnega koncerta, ki bi ga priredil domač umetnik-solist. Društvo za kulturno sodelovanje Slovenije z ZSSR je organiziralo edino le koncert sovjetske glasbe, to je bilo vse. Tako je ena izmed važnih nalog koncertne poslovalnice, da regulira ta problem naše programske politike, da zainteresira naše operne in koncertne soliste za koncertno delovanje.

Obenem, ko ponavljam že izrečeno misel o najmojnosti koordinacije med osrednjim in našo koncertno poslovalnico, ki naj prepreči zaporednost in nakopičenost istovrstnih koncertnih prireditev — v kolikor seveda niso odvisne od drugih faktorjev — ponavljam misel o akustični prostornostni problematiki naših koncertnih dvoran, predvsem ljubljanske filharmonijske dvorane, ki je za večje simfonijske koncerte povsem neprimerne.

Zgodilo se je, da je n. pr. ob priliki prvega simfonijske koncerta orkestra Slovenske filharmonije (Beethoven, Lajovic, Hačaturjan, Dvořák) orkester s solistom zasedel skoraj polovico dvorane in je bila zaradi velikih dimenzij orkestra in prenapoljenosti dvorane (akustika še slabša kot sicer. Filharmonijska dvorana ki je primerna za komorne in zbarske koncerte ali koncerte z manjšo simfonično zasedbo (Haydn, Mozart), nikakor ne odgovarja n. pr. za Hačaturjana, Šostakoviča itd. Tako postaja vprašanje nove koncertne dvorane vedno bolj nujno; dokler pa te ne bo, naj bodo simfonični koncerti v unionski dvorani.

Ze sam uvod v novo koncertno sezono je bil dovolj pester in razbiban ter značilen po dveh festivalih, po mladinskem in ljubljanskem, ki sta sicer vsak po svoje, pa vendar v marsikaterih skupnih točkah zajela in predstavila hotenja in uspehe naših kulturno-umetniških društev in posameznikov.

Zlasti zanimiv je bil mladinski festival, ki je predstavil skoraj vso mlado kulturno-prosvetno Slovenijo. Mladina je tekmovala v zborih, v solističnih nastopih, v igralskih skupinah, v recitacijah, harmonikarskih zborih, orkestrih in godbah ter v folklornih skupinah. Omejil se bom na nekaj pripomb ob glasbenih nastopih.

Najštevilnejše in morda najkvalitetnejše je predstavila mladina v zborih. Razveseljivo je dejstvo, da skoraj ni težav pri izboru programa. Čeprav zahaja to ali ono društvo ali zbor v preveliko skrajnost, ki se kaže pri forsiranju masovnih pesmi (Kajuh), je splošna slika vendarle ugodna in ustvarja ugodne perspektive za vsestranski nadaljnji razvoj. Ko govorim o izboru programa, bi želel še enkrat poudariti pomembnost narodne, na drugi strani pa tudi umetne pesmi, ki sta morda tuintant preveč zanemarjeni.

Po interpretacijsko-tehnični strani je pokazal največ in najbolje celistični gimnazijski zbor, kar potrjuje pravilnost šole in izbire programa.

V skladu z možnostmi in dospelostjo zboru je zborovodja E. Kunec nakazal pravilno pot, ki bi jo prav za prav moral hoditi vsak zbor. Ostali zbori so se temu cilju več ali manj uspešno približali. Mladinsko zbarsko tekmovanje je še enkrat nakazalo in podčrtalo nujnost pravilnega vodenja mladega ansambla ne samo v idejno-interpretacijskem, temveč tudi v pevsko-tehničnem smislu. Morda smo to stran marsikje spregledali ali zanemarili. Z ozirom na obdobja razvojni štadij pevskih organov je pred vseh mladinskih zborov postavljena velika odgovornost, od njih je odvisno, kakšen kader bo vzgojil za nadaljno delovanje v pevskih kolektivih.

Presenetljivo je, da n. pr. Maribor ni poslal k tekmovanju ne enega vokalnega ali instrumentalnega solista, medtem ko je n. pr. Kranj poslal tri, medtem ko so jih poslali Murska Sobota, Solkan, Trzin itd. Prav gotovo bi teme-

ljujejši organizacijski prijem mobiliziral večje število udeležencev-solistov.

Zanimivo je, da n. pr. Ljubljana ali Maribor nimata mladinskih orkestror (razen v okviru glasbenih šol), da pa so te orkestre organizirali v Trbovljah, v Domžalah in Rušah in z njimi tudi na festivalu uspešno nastopili. Mogoče bi bilo prav, da se od kvantitativnega principa orientiramo h kvalitativnemu, da namesto organiziranja in vodenja nadaljnjih harmonikarskih zborov koncentriramo vse sile za ustanovitev mladinskega orkestra. Primer trboveljskega orkestra zgovorno priča o tem, kaj je mogoče doseči v tem pravcu. Obenem z vprašanjem organizacije mladinskih orkestror je potrebno postaviti vprašanje primerne literature, da bo mladina v teh kolektivih imela nove kvalitativne slovenske in slovanske skladbe, da ne bodo edini in najvišji zaklad vsakega takega ansambla le Leopoldov potpuri ali Gervajsove in Sedlačkove priredbe in venčki, niti ne le predigra k 3. dejanju Traviate. V tem smislu čaka naša skladatelje in prireditelje ogromna naloga.

Koncert zborov ljubljanskih kulturno-umetniških društev v okviru ljubljanskega festivala je bil v marsičem soroden mladinskemu, čeprav ni bil tako sočen, impulzivni in zaradi teza zanimiv. Na tem večeru je nastopilo šest zborov (Mojškirki, Stora, Cankar, Rožanc, Matica in LSM), vsak s tremi pesmimi po poljubni izbiri, kar je seveda ustvarilo znatno neenotnost celotnega večera. Problem delovanja teh kulturno-umetniških društev je predvsem v nesorazmerju med programom in med dospelostjo zborov (mislim predvsem tehnično dospelostjo). Lep primer za tako pravilno sorazmerje je bil n. pr. nastop celjskega gimnazijskega zboru, kar sem že zgoraj omenil, ki se je predstavil s sorazmerno preprostim, a zato tehnično in interpretativno izkristaliziranim programom.

V nasprotju s celjskim zborom je bil n. pr. Pahorjev Očenaš hlapca Jerneja zaradi zahtevnega deklamatoričnega značaja in mnogih intonacijskih težkoč v drugem delu skladbe (... ker je potrt...) za zbor »Tinetna Rožanca« pretežak. To dejstvo mi potrjuje tudi nekoliko hladen odnos pevcev do sicer globoko občutenega Pahorjevega dela. Drug problem je isti, kakršnega sem omenil pri mladinskih zborih, namreč pevsko-tehnični. Temeljitejša poglobitev v to stran bi znatno pripomogla sicer številno močnim zborom do polnejšega tona in do izrazitejših dinamičnih odstopnjevanj. Tako je danes najvažnejša naloga tudi teh zborov, da vsa energijo svojega članstva pravilno usmerjamo.

Nadaljnji in zaključni koncertni prireditvi v istem okviru sta bila koncert orkestra Slovenske filharmonije z Osterčevio klasično uverturo, Lajevčevio Jesensko pesmijo, Kozinovio Kranjsko in s ponovitvijo Dvořakove simfonije v F-

duru ter množična revila ljubljanskih godb v nedeljo, 17. t. m. na Pogačarjevem trgu. Sodelovali so pionirski, mladinski, moški in mešani zbori ter godbe pod vodstvom zborovodji S. Mihelčiča, J. Kuharja, R. Gobca, A. Vračka, D. Matula, J. Pega na ter kapelnikov polštarske in vojaške godbe.

Ljubljanski festival je posrečena zamisel manifestiranja naše kulturne ravni. V bodoče se bo moral organizacijsko še izpopolniti, tako da ne bo našel produktivnih in reproductivnih umetnikov le v ozkem merilu, da naši skladatelji ne bodo tekmovali le v skladbah za množične zборе, da ne bodo sodelovali le na akademskih koncertih, kakršen je bil več ali manj končni koncert, temveč da bodo koncerti in operne razdelitve resnična manifestacija naše produktivne in reproductivne zmogljivosti, da bodo novi po vsebini in značaju. K temu moramo pritegniti vse naše umetnike, vsa naša profesionalna telesa, vsa naša kulturno-umetniška društva.

Od ostalih koncertnih prireditev ob začetku sezone omenjam poleg koncertov in zborov JA posebej koncertni simfonični večer Slovenske filharmonije, ki je izvajal Dvořakovo V. simfonijo v F-duru, Beethovenov Coriolan, Lajevčev Capriccio in Hačaturjanov Koncert za klavir in orkester. Precej nas je zanimal koncert simfonične skladbe, ki datira iz leta 1936. Kakor v vseh njegovih skladbah, je tudi ta prepolno ritmično, harmonično in melodično bogatih in izrazitih misli, ki se nizajo sproščeno, duhovito, zunanje zelo efektivno in se v svoji sproščenosti oddaljujejo od klasične forme koncerta ter se približujejo fantazijski obliki. Vsebinsko najizraziteje oblikovana in najbolj dozna na sta poslednja stavka Andate con anima in Allegro brillante: Klavirski part, ki ga je zelo lepo izvedel pianist E. Vaulin, je pisan zelo bravurozno, zelo efektivno in je popularnost tega koncerta povsem razumljiva. Razen Beethovenove uverture ostali program ni bil posebno zanimiv. Dvořakove simfonije v F-duru je sicer prisrčno, vkljub visoki številki (op. 76) pa vendarle skladateljevo neizrazito in oblikovano preprosto delo. Šele v zadnjem stavku v Allegro molto dobi simfonija močnejšo vsebino, globljo dramatično napetost in s tem svoj pravi simfonični značaj. Lajevčev Capriccio je po svojem značaju in v svoji neprobematičnosti zelo soroden prvim stavkom Dvořakove simfonije. Koncert je študiral in dirigiral Samo Hubad, najlepše in najboljše pri Hačaturjanu in Beethovenu.

V okviru ljubljanskega festivala je bil v ponedeljek, 11. t. m. komorni večer, pri katerem so sodelovali pianist A. Trost, violonist K. Rupel, tenorist M. Brajnik, sopranistka N. Vidmarjeva in ljubljanski klavirski trio (Lipovšek, Dermelj, Sedlbauer) večinoma z deli, ki smo jih slišali že prej. — o

Kaj je pokazal izredni občni zbor sindikalne podružnice jeseniške železarne

V ponedeljek je bil izredni občni zbor jeseniške železarne. Sklican je bil zaradi tega, ker je bilo v zadnjem času došlo sindikalnih funkcionarjev prestavljenih na druga službena mesta, nekaj sindikalnih funkcionarjev je odstopilo, nekateri pa so se pokazali neaktivni v sindikalnem delu. Potrebno je bilo izvoliti nov upravni odbor podružnice.

Delegati, ki so bili izvoljeni za to skupščino, so se obnega zboru stodoletno udeležili. Na skupščino je prišel tudi član republiškega tajništva zveze kovinarjev za Slovenijo, udeležili pa so se je tudi nekateri drugi delavci. Ni se pa udeležil tega obnega zboru noben član uprave, čeprav so člani uprave tudi člani sindikalnih organizacij. Tudi zaradi tesnejšega sodelovanja med sindikalno podružnico in upravo bi bilo potrebno, da se je kdo od uprave udeležil izrednega obnega zboru. To se je pokazalo predvsem v diskusiji, kjer je skupščina ugotavljala razne nepravilnosti, ki so se do sedaj dogajale, predvsem pa je ugotovila skrajno nepovezanost uprave podjetja in sindikalne organizacije.

Med nepravilnostmi so delegati navajali tudi precejšnjo skrb uprave za uvažanje različnih predlogov, s katerimi bi se znižala polna lastna cena Sindikalni funkcionarji so take predloge že večkrat predložili upravi, vendar uprava, kakor so poročali na zboru, za realizacijo teh ni dosti storila. Pravilno delo pri urejanju tarifnih vprašanj je onemogočeno tudi zaradi tega, ker pri upravi podjetja še ni postavljena višja tarifna komisija. Višjo tarifno komisijo morajo uprave podjetja postaviti že po upravni liniji. Sindikalna organizacija se je trudila, da se ta komisija postavi, vendar ji do sedaj zaradi premajhne zainteresiranosti uprave podjetja to ni uspelo.

Dalje je skupščina ugotavljala, da v tovarni premalo skrbe za dvig kadrov v proizvodnji. Že v aprilu mesecu je bil sprejet sklep, da se ustanovi delavnica, kjer se bodo novotorni in racionalizatorji izpopolnjevali v svojem delu in nadaljevali s pouzku. Tovariš direktor je sicer takrat obljubil, da bo ta stvar čimprej urejena, vendar je skupščina ugotovila, da delavnice še niso uredili. Večkratni novotar Višnar Drago je upravi predlagal, da bi v tovarni izdelovali žage za žaganje lesa. Zato bi bilo potrebno izdelati stroješek. Tudi ta predlog uprave podjetja še ni osvojila, čeprav bi si jesenjska tovarna in tudi ostala industrijska podjetja v državi prihranila ogromne vsote deviz, s katerimi lahko uvožemo žage iz inozemstva.

V industrijskem magazinu na Jesenicah so se večkrat dogajale razne nepravilnosti po krivdi uslužbencev magazina. Tako je n. pr. ob priliki, ko je industrijski magazin dobil krompir, moralo veliko število delavskih žen 6 ur čakati

na krompir. Z industrijskega magazina so jih poslali na MLO, da potrdijo nakaznico. Ker pa MLO ni bil pravčasno obveščen o tej stvari od industrijskega magazina, je ta poslal ženske na teren, terenski poverjeniki pa zopet v industrijski magazin. V industrijskem magazinu že precej čas leži vagon metel, ker jih toliko ne morejo prodati. Zaradi podobnih nepravilnosti je partijska in sindikalna organizacija predlagala upravi podjetja, da naj ljudi, ki se ne zavedajo dovolj svojih dolžnosti, premeste iz industrijskega magazina drugam. Uprava podjetja pa ni v tej stvari pokrenila ničesar. Ko pa je v septembru odšel tovariš direktor na dopust, je dal partijski in sindikalni organizaciji pismen nalog, da naj ti dve v času njegovega dopusta izvršita zamenjavo uslužbencev v industrijskem magazinu. Razumljivo je, da partijska in sindikalna organizacija tega nista storili, ker je to dolžnost in kompetenca uprave.

Nadalje je skupščina ugotovila, da se uprava podjetja premalo briga za preskrbo delavcev. Ker na Jesenicah ni bilo dovolj zelenjave, je precejšnjo količino odstopila guštanjaska železarna s svoje ekonomije za preskrbo delavcev na Jesenicah. To zelenjavo bi bilo treba prepeljati na Jesenice. Uprava podjetja se je izgovarjala, da nima prevoznega sredstva, čeprav ima tri avtomobile. Zato so zelenjavo pripeljali z avtomobilom guštanjaska železarne. Delegati so nadalje kritizirali primer, ko so delavci hoteli prostovoljno izdelati vse potrebne dele za žičnico na Možaklje in jo tudi v prostovoljnih urah montirati, pa uprava podjetja tega ni odobrila, češ da tega ni dovolila glavna direkcija.

Nepovezanost, ki so jo ugotavljali delegati skupščine, se izraža tudi v tem, da uprava podjetja večkrat pošilja razne okrožnice po obratih, ki so sicer upravne značaja, vendar bi bilo dobro, da ve za njih tudi sindikalna organizacija, ker bi bilo treba obrazložiti delavstvu njihov pravi pomen. Tako so n. pr. razposiljali okrožnice o ukinitvi nedeljskega dopusta delavstvu v vročih obratih in o nepretrganem delu v obratih. Če bi sindikalna organizacija bila prej od uprave podjetja obveščena o teh okrožnicah, bi prav gotovo delavstvo že na to bilo pripravljeno in bi odpadlo nepotrebno godrnjanje.

Po diskusiji so bile izvedene na demokratskim način volitve v upravni odbor podružnice. Po volitvah je skupščina zadolžila upravni odbor, da mora čimprej eklicitno širši sindikalno konferenco. Na njo bodo ponovno povabljeni člani uprave podjetja, da se vse stvari, ki so bile prikazane v diskusiji, obravnavajo z upravo podjetja, in če so bile res nepravilne, odpravljajo ter da se zopet prične tesno sodelovanje in skupno reševanje vseh nalog uprave podjetja in sindikalne organizacije.

PETDESET LET HUDOŽESTVENEGA TEATRA

V Sovjetski zvezi se pripravljajo na svečane proslave petdesetletnice plodnosnega dela Moskovega hudožestvenega akademskega teatra.

Gledališče je pričelo 27. oktobra 1908. leta s premiero A. Tolstoja »Car Fjodor Ivanovič«. To je bil začetek boja proti zastaralosti in konvencionalnosti carskega gledališča. Družbeno-politična razpoloženja, nezadovoljstvo in protest proti carskemu samoprdžavju so zlasti odražala dela M. Gorkega, ki jih je gledališče dalo na repertoar že v devetdesetih letih. Njegovi »Malomeščani«, »Na dnuc«, Cehovljevi »Galeb«, A. Tolstoja zgodovinski komadi, L. Tolstoja »Moč teme«, A. Gribojedova »Gorje pametnemu« so pripomogli, da je gledališče že v začetku svojega dela zavelo dostojno mesto v naprednih krogih dooktrobrske Rusije. MHT je tedaj ustvarjal realistične like, proste dekadentnega nastrosenja formalistične umetnosti.

V razdobju mračne politične reakcije po porazu revolucije 1905. leta, ko v ruski umetnosti prevladuje formalistično-estetska smer negiranja stvarnosti, preživlja tudi MHT težko krizo. A. Čehova ni več, Gorki se razvija vse bolj v smeri socialističnega realizma, medtem ko stoji MHT še na pozicijah kritičnega realizma. Šele Oktobrska revolucija vrne spet Hudožestveni teater Gorkemu, s čimer mu zagotovi vplav na razvoj sovjetske kulture. Leta 1924. so na repertoarju dela s tematiko iz sovjetske stvarnosti. Tako daje gledališče »Pogačevščino« Trejnjeva, »Dnevne Turbinove družine« Bulgakova; s pomočjo komada Ostrovskega »Toplo srce« je tudi že prikazano socialno bistvo revolucionarne stvarnosti, ko se mračni preteklosti protistavlja vsa pozitivnost sodobnega življenja. Pričenja se intenzivna borba za osvojitve nove metode socialističnega realizma, ki zahteva od umetnika najvišjo idejno predanost, enostavnost, a aktivni ustvarjalni odnos do stvarnosti, ki se prikazuje. »Oklopi vlake« V. Ivanova, »Sovražniki«, »Jegor Buličev« Gorkega, »Ana Karenina« L. Tolstoja, »Tri sestere« Čehova realizirajo to osnovno prizadevanje, ki je zagotovilo gledališču naslov svetovnega prvaka.

V domovinski vojni je glavna tema MHT-a (kot tudi vseh ostalih sovjetskih gledališč): zmagi Prikazujejo se »Ruski ljudje« Simonova, »Fronta« Kornejčuka, »Ura na Kremlju« Pogodina.

Ustanovitelja MHT-a K. S. Stanislavski in Nemirovič-Dančenko sta v teoriji (sijajno preizkušeni v praksi) utemeljila svoje poglede na gledališko umetnost. MHT jima je služil kot najdragocnejši laboratorij, v katerem se je privlrat v zgodovini gledališča formalni sistem vzgoje in ustvarjalnosti igralca. V hudožestvenem gledališču so zrasi veliki umetniki igre, kot so Moskvini, Kačalov,

Hmeljov, Putkin, Kniper Čehova, Tarasova, Križanovska in drugi. Najvišja priznanja — naziv ljudskega umetnika, orden Lenina — so med prvimi sprejeli ustanovitelji MHT-a in njegovi igralci. Državni inštitut za gledališko umetnost v Moskvi, ki je največja ustanova za formiranje gledališkega kadra v Sovjetski zvezi, bazira na sistemu Stanislavskega. Tako s svojim principom: nikoli se zadovoljiti z doseženimi uspehi, odkrivati neprestano novo, bogati MHT — prvo gledališče na svetu — socialistično umetnost.

Madžarska kulturno-prosvetna društva v Prekmurju in se razvijajo

Madžarska narodna manjšina v Prekmurju je na pobudo Izvršnega odbora Ljudske prosvete Slovenije začela ustanovljati kulturno-prosvetna društva v vseh krajih, kjer žive Madžari. V teh društvih bodo pripadniki madžarske narodne manjšine razvijali svojo narodno kulturo. Tako se bo še bolj razvil in poglobilo madžarsko-slovensko bratstvo in enotnost v Prekmurju, ki je velika pridobitev narodnoosvobodilne borbe.

Madžarska narodna manjšina v Prekmurju je neznamenit v primerjavi z Madžari v Vojvodini in zaradi tega doslej ni bila tako razbiganja, kot smo to opazili pri vojvodinskih Madžarih. Med prekmurjskim madžarskim ljudstvom so zlasti siromašnejši kmetje in delavci začutili potrebo po prosvetnem delu in naša ljudska oblast jim pri tem nudi največjo pomoč.

Ze lanko leto je bil v Prekmurju organiziran teden madžarske knjige in madžarskega tiska, ki je imel namen seznaniti madžarsko ljudstvo v Prekmurju z izdajami madžarskega tiska v Jugoslaviji. Ta akcija je popolnoma uspela in danes ni več nobene vasi z madžarsko manjšino, kjer ne bi imeli madžarskega časopisa in knjig, ki izhajajo v Jugoslaviji. Odgovorni faktorji ljudske oblasti so napravili vse, da omogočijo madžarskim otrokom učenje v njihovem materinem jeziku. Skoro v vseh vaseh, kjer žive Madžari, so danes šole z madžarskim učnim jezikom. V Prekmurju deluje 15 takih osnovnih šol in 21 paralelnih šol. V Dolnji Lendavi je bil pred kratkim odprt prvi razred madžarske gimnazije. V načrtu je po ena sedemletka z madžarskim učnim jezikom v Dolini in če se bo pokazala potreba tudi v Dolnji Lendavi. Število madžarskih učencev znaša skupno 1200.

Med madžarskimi kulturno-prosvetnimi društvi delata najaktivnejše kulturno-prosvetni društvi v Dolini in Dolgi vasi.

Poročila iz naših krajev

ČRNOBELJ. — V nedeljo dne 17. t. m. je bilo III. zasedanje članov okrajne skupščine. Iz poročil tov. predsednika in tajnika je bilo razvidno, da načrtno delo okraja ne dosega predvidenih uspehov. Posebno se ta zastoj opaža pri gradnji zadružnih domov, ki bodo počasi napredujejo. Tudi obnova porušjenih domačij se zaradi pomanjkanja samoiniciativne prebivalstva ne premakne z mrtve točke. Velika je tudi potreba po dvigu lokalnega gospodarstva. Večje uspehe ima elektrifikacija vasi. Napekljanih je bilo 72 km daljnovidov ter priključenih 94 vasi in zgrajenih 15

transformatorjev. Tudi pri dvigu poljedelstva je opaziti zadovoljiv napredek, saj je bilo 140 ha stelnikov preoranih in s pramenjenih v njive. Občutno je pomanjkanje delovne sile, kar pride najbolj do izraza pri gradnji mostu čez Kolpo pri Vinici in pri obnovi šol. Po statistiki je v okraju še približno 200 oseb, ki bi se lahko vključile v delo. V Gribljah sicer obstaja kmečko-obdelovalna zadruga, ki pa je šele v razvoju in se mora boriti z začetnimi težavami, kljub temu pa beleži prav zadovoljiv napredek, saj je 6 včlanjenih posestnikov kontrahiralo več krompirja, kakor pa vseh ostalih 54 gospodarstev v vasi. Največja ovira pri njihovem delu je pomanjkanje delovne sile in pa razdrobljenost dela pri kmetljanju živine. Imajo pa namen še letos pristopiti k zidanju skupnih hlevov.

Poverjeniki za finance je obširno razčlenil kreditni plan za leto 1948, v katerem je določena vsota 3.460.000 din za gradnjo zadružnih domov, 18.260.000 investicijskega kredita za zadružni sektor in dvig kmečko-obdelovalnih zadrug ter 21.250.000 din obratnega kratkoročnega kredita. Pri nekaterih davčnih komisijah je opaziti pomanjkanje odgovornosti, zato bo potrebno, da KLO-ji s sodelovanjem množičnih organizacij izberejo take člane krajevnih davčnih komisij, ki bodo s čutom odgovornosti pomagale pri odmeri narodnega dohodka.

Sprejeti so bili naslednji sklepi: vsak odbornik OLO bo sklical seje KLO in davčne komisije, na katerih bodo pretresali vsakega posameznega davkoplačevalca. Zaostanke neplačanih davkov iz leta 1947 in 1948 bo treba takoj poravnati in o uspehih desetdnevno poročati. V sezoni 1948-49 je obvezna oddaja svihjskih kož. OLO bo organiziral izlet v gledne obdelovalne zadruge ter o tem pravčasno obvestil KLO.

NOVO MESTO. — V tednu cest so množične organizacije očistile Florianov trg, ki je bil do tega časa zelo zanemarjen, pa tudi Ločensko cesto in še nekaj drugih ulic. Pri teh akcijah se je najbolje izkazala sindikalna podružnica odselca za notranje zadeve, ki se je v tem tednu trikrat odzvala prostovoljnemu delu pri čiščenju cest in pri popravljanju ruševin. Poleg tega so se prav dobro izkazali: sindikalna podružnica splošne bolnice, članj MLO Novo mesto, v največjem številu pa se je tega dela udeležila šolska mladina. Najsibši je bil odziv na IV. terenu, kjer vodilni funkcionarji niso znali ljudstva zainteresirati za to akcijo. M. V.

NOVE KNJIGE IN REVJE

V. I. Lenin: O demokraciji in diktaturi. Izdala »Cankarjeva založba« v Mali knjižnici marksizma-leninizma. Ljubljana 1948, str. 60.

I. Lemin: Angleška zunanja politika v pvojni dobi. »Cankarjeva založba«, Ljubljana 1948, str. 26.

Makedonska poezija. Uredil in uvod napisal Fran Petre. Izdal Slovenski knjižni zavod, Ljubljana 1948, str. 112.

FIZKULTURA IN SPORT

ETAPNE DIRKE V ČASTI. KONGRESA ESJ

Zmagovalec tretje etape je Strain (H), četrte Zorič

Banja Koviljača, 20. okt. - V večernejši, tretji etapi kolesarske dirke...

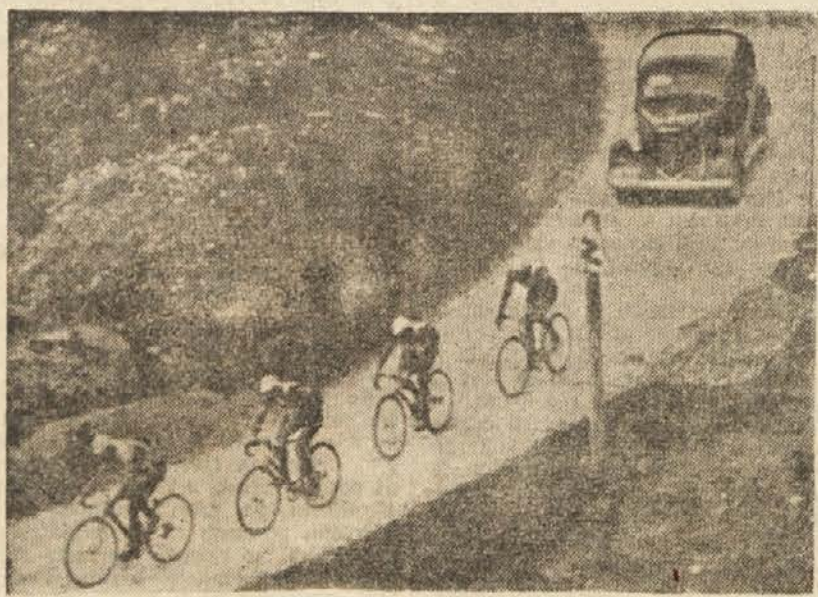
na velikem vzponu preko Crnokose je nastala zelo ostra borba. Pri 73. kilometru...

(Slov.) ki jim je medtem uspelo, da so se odcepili od osrednje skupine. Po prehodu skozi Loznico...

Razvrstitev posameznikov v današnji etapi je tale: 1. Strain 5:47,00; 2. Dragiša Jesić 5:47,00; 3. Zorič 5:48,44; 4. Poredski 5:49,51...

V razvrstitvi posameznikov vodi po tretji etapi še nadalje Dragiša Jesić (Srbi) s časom 15:05,00; Strain 15:05,11; Todorović 15:11,26...

Po tretji etapi je možna razvrstitev naslednja: 1. Srbija I. 45:32,30; 2. Hrvatska I. 46:47,53; 3. Slovenija 47:13,05...

Prizor, ki je tipičen za etapne dirke.

je prispel na cilj Zorič. V moštveni razvrstitvi je v tej etapi zmagalo moštvo Srbije. Tretja etapa je bila najtežja od dosedanjih dveh etap...

Zorič. Okrog 15 km od Valjeva je Strainu, D. Jesiću in Poredskemu ponovno uspelo, da so se odtrgli od ostalih.

VALANT TOVARISKO POMAGA POREDSKEMU

Na 110. km je Ivan Valant (Slovenija) tovariško pomagal Poredskemu. Poredski je imel že četrti defekt na gumah...

25 km pred ciljem je imel Poredski zopet defekt, zaradi česar je nekoliko zaostal. Okrog 200 metrov za njim je ostala skupina: Zorič, Todorović, Jesić in Sosič

Sarajevo, 20. oktobra. - Na startu IV. etape velike osemnedevne kolesarske dirke po Jugoslaviji, ki je peljala danes od Banje Koviljače do Sarajeva...

Vrstni red v tej etapi je: 1. Zorič (Srbija) 6:23,00; 2. Strain (Hrv.) 6:23,00; 3. Todorović (Srbija) 6:37,34; 4. Bat (Hrvat.) 6:37,34; 5. Česnik (Hrvat.) 6:45,01...

Po vseh etapah je vrstni red posameznikov naslednji: 1. Strain (Hrv.) 21:28,11; 2. Zorič (Srbija) 21:41,04; 3. Todorović (Srbija) 21:43,29; 4. Bat (Hrvat.) 21:58,47...

Jutri bodo dirkači v Sarajevu pričeli, v petek pa bo start etape.

JESENSKI KOLESARSKI KROS

V nedeljo, 24. t. m., priredi kolesarska sekcija SŠD »Železničarja« kolesarski kros, na katerem lahko nastopijo tekmovalci raznih kolesarskih sekcij in društev.

Na obdobjem zboru sodeluje pevski zbor in simfonični orkester. Vabimo vse ljubitelje petja in instrumentalne glasbe...

RADIO

Ljubljana, Maribor in Slov. Primoreje

DNEVNI SPORED ZA ČETRTEK 21. X. 6.00 Slovenske narodne - 6.10 Napoved časa in poročila - 6.20 Jutranja telovadba...

DNEVNI SPORED ZA PETEK 22. X. 6.00 Polke in valčki - 6.10 Napoved časa in poročila - 6.20 Jutranja telovadba...

KINO

LJUBLJANA UNION: sovjetski glasbeni barvalni film: »Pravilnik o sibirski zemlji«... MOSKVA: nemški film: »Morilci so med nami«... SLOGA: jugoslovanski film: »To ljudstvo bo živelo«...

NAZNA NILO!

Novo ustanovljeno odkupno podjetje GOSTINSTVO

posluje od 18. oktobra 1948 dalje v novih poslovnih prostorih LJUBLJANA VII Tržna ulica 6-8 pri Stopiču. Telefon št. 43-19 - Brzjav: Gostinstvo.

Za vedno nas je zapustil naš dragi mož in oče MARTIN MAVER kmet

Pogreb dragoga pokojnika bo v četrtek, 21. oktobra popoldne na pokopališču v Slivnici.

Koče-Prestranek, 20. oktobra 1948. Zalujoča žena in otroci.

ANA STADLER

Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek, 21. t. m. ob 16. uri v Žal iz kapelice sv. Andreja k Sv. Križu.

Ljubljana, 20. oktobra 1948. Neutolažljivi ostali.

OBVESTILA

Navodila za plačilo obrokov ljudskega posojila

Za pravilno poslovanje glede plačila obrokov ljudskega posojila je Zvezna komisija za vpis izdala navodila: Krajno, rajonsko, mestne in okrajne komisije za vpis ljudskega posojila morajo pri vseh svojih vpisnih mestih kontrolirati...

Za vpisnika, ki zapusti podjetje ali ustanovo, v katerem je vpisal posojilo, mora dati potrebne štetočnice izpolnjenih obveznosti in zadrževanja za plačilo...

Opozorilo

Narodna banka FLRJ centralna za LRS, je te dni pristopila k posamezni kontroli vseh predlogov gotovinskih planov, ki so ji bili predloženi. S tem v zvezi pozivamo vse operativne upravne voditelje državnega in združenega sektorja, da tudi s svoje strani izvedejo tako kontrolo vseh predlogov gotovinskih planov svojih podjetij...

Ministrstvo za finance LRS

V četrtek 21. oktobra 1948. se bo vrtil ob 20. uri v Domu kulture v Slov. Bistrici

ustanovni občni zbor

Sindikalnega kulturno-umetniškega društva v Slovenski Bistrici

DNEVNI RED:

- 1. Otvoritveni govor. 2. Volitve kandidacijske komisije. 3. Volitve delovnega predsedstva. 4. Predlogi kandidatov uprave in volitve. 5. Predlogi imena društva in značke. 6. Načrt za bodoče delo in sklepi.

Na obdobjem zboru sodeluje pevski zbor in simfonični orkester. Vabimo vse ljubitelje petja in instrumentalne glasbe, folklorne plesa, dramatik, književnost in druge umetnosti ter vse kulturnoprosvetne delavce...

Iniciativni odbor.

UREDNIŠTVO

»Ljudske pravice«

kupi celotne letnike in tudi posamezne zvezke predvojnih revij:

KNJIŽEVNOST SNOBEVNOST TEHNIKA IN GOSPODARSTVO DEJANJE

Invalidsko podjetje

VULKANIZACIJA

Gelje, Ljubljanska c. št. 15

sprejema vsakovrstna popravila avto, motor ter kolesnih plaščev in zračnic. Pozivajo se posedovalci defektnih avtoplaščev in zračnic, da takoj dostavijo iste v popravilo v naše podjetje, ker v sezoni se popravki ne bodo mogli tako hitro izvrševati.

Oglašujte v »Ljudski pravici«!

Dotiskana je prva številka novega časopisa

»BILTEN MINISTRSTVA ELEKTROPRIVREDE«

za mesec oktober 1948

Prva številka prinaša več člankov za znižanje polne lastne cene energije, razne tehnične vesti in pregled strokovnega tiska.

Posamezna številka stane 15 din, letna naročnina 180 din. Zahtevajte v vseh knjigarnah in pri dobaviteljih.

Za naročila nad 10 komadov pošljite denar Ministrstvu elektroprivrede FLRJ, Beograd, Vojvode Mišiča 41 - Biro za unapredjenje proizvodnje.

Ureja uredniški odbor - Odgovorni urednik Dušan Bole. - Naslov uredništva: Kopitarjeva 6. - Uprava: Kopitarjeva 2. - Telefon uredništva in uprave: 52-61 do 52-65. Telefon naročniškega oddelka 50-50 - Telefon oglasnega oddelka 36-85. - Štev. ček. računa 6-90601-0.

DNEVNE VESTI

Ministrstvo za gradnje LRS ima telefonske številke: 45-46, 45-47, 45-48. Drustvo inženirjev in tehnikov vabi na množično zborovanje, ki bo v Mladinski dvorani v petek, 22. oktobra ob 18. uri. Predmet: inženirji in tehniki pred vema kongresoma.

KONCERTI

Violinist Karlo Rupel izvaja solistični koncert v ponedeljek, 25. oktobra ob 20. v Filharmoniji. Spremlja pianist Marjan Lipovek. Spored: Beethoven: Sonata (Pomladna). Franck: Sonata A-dur. Arrigo Alliero: moderato iz Koncerta, Lhotka: Zetalačka Suka. Burleska. Falla: Jota. Wieniawski: Scherzo-Tarantela. Na koncert oddihnih domačih umetnikov opozarjamo, vstopnice knjižarna muzikalij, Kongresni trg.

V Brezčah bosta v nedeljo dva simfonična koncerta orkestra Slovenske filharmonije pod vodstvom Sama Hubada. Popoldanski koncert iz koncerta predvsem mladini, drugi koncert pa ostalemu občinstvu. Koncert drž. Simfoniškega orkestra, ki je bil napovedan za sredo, bo danes v četrtek 21. ob 20 v Unioni. Koncert se je moral iz tehničnih razlogov preložiti. 3701

DVE RAZNAŠALKI

eno za Stražišče in eno za Hufe, Planino in Čirče takoj sprejme podružnica »Ljudske pravice« in »Slov. poročevalca« v Kranju.

GLEDALISČE

DRAMA - LJUBLJANA

Četrtek, 21. ob 20: Kretovič: »Kranjski komedijant«. Kristina predstava (v Operi). Izven. Otvoritev dramskega sezone. Sobota, 23. ob 20: Turgenjev: »Mesec dni na kmetih«. Zaključena predstava za sindikate (v Operi).

Danes zvečer se s Kretovičem »Kranjski komedijant« odpre dramsko obdobje 1948-49. Delo zajema našo prosvetlilsko dobo, predvsem borbo A. T. Linhartarja in Zoisovega kroviča z avstrijsko policijsko upravo za prisrčitev »Zupanova Mikeca«.

Hkratni naš avtor seznanj z našim Linhartarjevo ustvarjanja, ki mu po skrbnem opazovanju sloven. življenja uspe ponesti tujo predlogo in tako ustvariti revolucionarno slovensko dramsko umetnino.

Kretovič je znal napalno prizorišče s svojstveno, domačo atmosfero, z živimi, zrodilsko vernimi, očiščenimi ljudmi in dogodki tako, da lo tu in tam našemu drobec fantazije, pa zato obilje tiste ustvarjalne silice, ki zmora prodirati v dramatično bistvo zgodovinskih dogodkov. S to komedijo je Kretovič »Puntarije«, »Tugomeru« in »Malomeščanki« sprt bliže svojemu cilju: dramatični zgodovini slovenskega naroda. Režiral je delo avtor sam.

OPERA - LJUBLJANA

Petek 22. ob 20: Baletni večer: Dvočak - Mlakar; Cekin ali gošči. Kozina - Mlakar; Diphthou. Zaključena predstava za LRS.

MARIBOR

Četrtek 21. oktobra ob 19: Goldoni: »Kramarica Mirandolina«. Red LRS. Sobota, 23. oktobra ob 20: Čajkovski »Evgenij Onegin«. Izven. Nedelja 24. oktobra ob 20: Goldoni: »Kramarica Mirandolina«. Izven.

»MALI OGLASI«

GLOBOK OTROSKI VOZIČEK PRODAJ. Breškar C. Vodovodna 1, Ljubljana. 3701 ŠESTILO, primerno za srednje šolo, novo, prodam. Rožna dolina, Cesta IX. št. 29. DVA PARA DRSAJK, dobro ohranjena, prodam. Rožna dolina, Cesta IX. št. 29. IZJUBLJENO! Dne 15. oktobra 1948 se je na progi Tržič-Zabljica izgubilo kompletno avtomobilsko dimenzije 32x6 - jugoslovanski proizvod. Prosimo najditelja, da javi svoj naslov na Bombažno predložitveno in škafno Tržič - proti nagradi. 3702 OBLIČNO VIOLINO zunanje »Stolner«, prodam. Kragelj - Opekarska 6, Ljubljana. MIZO ZA 12 OSEB s podaljški, umivalnik z ogledalom in marmornato ploščo, stojalo za rože, dve karnisi za zastore in tri lepe stenske slike proda Rozman, Sv. Petra c. 62. 1000

OB OBLETNICI OSVOBODITVE BEOGRADA

Beograd : Zagreb 1:0 (1:0)

Beograd, 20. okt. - Danes je bilo v Beogradu nogometno srečanje med reprezentancama Beograda in Zagreba. Tekma, ki je bila odigrana v okviru proslave osvoboditve Beograda, se je končala z zmago beograjskih nogometašev z rezultatom 1:0 (1:0).

Beograd: Lovrić, Stanković (Tadić), Kašanin, Djačić, Djurdjević, Palfi, Begovac, Takač, Tomašević, Djordjević, Živković.

Zagreb: Žmara, Horvat I, Horvat II, Pukšec, Andročec, Pleše, Žigman, Cimermančić, Wölll, Lokošek, Benko.

Edini gol v tekmi je zabil v 38. minuti prvega polčasa Begovac. Igra je bila v prvem polčasu v premoči Beograda, Zagreb pa je prevzel iniciativo v svoje roke šele v drugem delu drugega polčasa, toda brez uspeha. Napadalni petorici obeh moštvev sta se zelo trudili, toda nepreciznost njihovih strelav ni rodila nobenih uspehov. Igra v polju je bila na visoki tehnični stopnji.

Tekmo je sodil Milunović iz Novega Sada.

TURNIR GIMNAZIJ V KOSARKI

FA I. meš. gim. priredi v dneh 23. in 24. oktobra turnir ljubljanskih gimnazij in sosednjih strokovnih šol v kosarkah. Tekmovanje bo na igrišču SD Enotnosti v Tivolju. Zato pozivamo vse FA srednjih šol, da prijavijo svoja moštva. Pismene prijave je treba poslati do 22. oktobra na FA I. meš. gimn. tvo. Ogrinu v 5b.

Domače vesti

V Zagrebu bi morala biti mednarodna nogometna tekma med »Lokomotivo« (Zagreb) in »Admirso« (Dunaj). Tekma je predložena na 27. oktobar. Za to tekmo je v Zagrebu veliko zanimanja, ker je »Admirsa« eno najboljših in najstarejših moštvev Avstrije.

Ljudska tehnika

MEDDRUŠTVENE MOTO-DIRKE V LJUBLJANI

Zvezi avtomobilistov in motociklistov Slovenije je pretoklo nedeljo neugodno vreme onemogočilo izvedbo cestnega prvenstva LRS. Zato je Republiška športska komisija odločila, da se vrše v nedeljo dne 24. t. m. ob 13.30 uri na stadionu SFD Železničarja meddruštvene moto-dirke. Prireditelj bo ob vsakem vremenu. S tem bo dana vsem našim vrlim vozačem druga prilika, da se zadnjikrat v tej sezoni pomerijo med seboj ter pokažejo napredek, ki so ga dosegli pri raznih tekmah v letošnjem letu. Vsekakor bo po pozivilo zanimivost te prireditve sodelovanje najboljših vozačev iz Zagreba in CDJA Partizana iz Beograda, ki jih je Zveza avtomobilistov in motociklistov Slovenije povabila na to zaključno dirko. Kolikor smo zvedeli od raznih vozačev drugih republik, vlada tudi med njimi velik interes, da se pomerijo na dirkališču z našimi vozači, ki po požrtvovalnosti in borbenosti ne zaostajajo za njimi.

Obiskovalce prireditve že sedaj opozarjamo, da bo predprijava vstopnic v soboto in nedeljo pred palačo Na Me (Bata) tako, da na dan prireditve ne bo navala na blagajno.